EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS

2004 m. liepos 16 d.

dėl Europos centrinio banko statistinės atskaitomybės reikalavimų, taikomų mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikos srityje bei tarptautiniame atsargų šablone

(ECB/2004/15)

(2004/808/EB)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos bei Europos centrinio banko statutą, ypač į jo 5.1 straipsnį, 12.1 straipsnį ir 14.3 straipsnį,

kadangi:

(1) Europos centrinių bankų sistemai (ECBS) savo uždaviniams vykdyti reikalingi išsamūs ir patikimi mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistiniai duomenys bei tarptautinių atsargų šablonas, kurie parodo pagrindinius straipsnius, veikiančius pinigų politikos sąlygas bei valiutų rinkas euro zonoje.

(2) Statuto 5.1 straipsnio pirmas sakinys nustato, kad ECBS uždaviniams vykdyti Europos centrinis bankas (ECB), padedamas nacionalinių centrinių bankų (NCB), renka reikiamą statistinę informaciją arba iš kompetentingų nacionalinių institucijų, išskyrus NCB, arba tiesiogiai iš ūkio subjektų. Statuto 5.1 straipsnio antras sakinys nustato, kad šiais tikslais jis bendradarbiauja su Bendrijos institucijomis ar organais ir su valstybių narių ar trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis. 5.2 straipsnis numato, kad NCB, kiek tai įmanoma, vykdo Statuto 5.1 straipsnyje aprašytus uždavinius.

(3) Informaciją, kuri reikalinga vykdyti ECB reikalavimus mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikos srityje, gali rinkti ir (arba) sudaryti kompetentingos valdžios institucijos, išskyrus NCB. Todėl, remiantis Statuto 5.1 straipsniu, kai kurie pagal šias gaires vykdytini uždaviniai reikalauja bendradarbiavimo tarp ECB arba NCB ir tokių kompetentingų valdžios institucijų. 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos Reglamento (EB) Nr. 2533/98 dėl Europos centrinio banko renkamos statistinės informacijos [1] 4 straipsnis reikalauja, kad valstybės narės veiktų statistikos srityje ir visapusiškai bendradarbiautų su ECBS, kad garantuotų Statuto 5 straipsnyje nustatytų įsipareigojimų vykdymą.

(4) Dalis reikalingos statistinės informacijos yra susijusi su mokėjimų balanso finansine sąskaita, susijusiomis pajamomis ir tarptautinių investicijų balansu, už kuriuos pagrindinė atsakomybė tenka Eurosistemai. Kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimą padėti ECB šioje srityje, NCB turėtų turėti reikalingą statistinę kompetenciją, visų pirma, sąvokų, metodologijos ir duomenų rinkimo, sudarymo, analizės bei perdavimo atžvilgiu. Airijoje tokią statistinę informaciją renka ir sudaro Central Statistics Office (CSO). Kad įvykdytų statistinius ECB reikalavimus, Central Bank and Financial Services Authority of Ireland ir CSO turi bendradarbiauti tarpusavyje kaip išdėstyta Rekomendacijoje ECB/2004/16 dėl Europos centrinio banko statistinės atskaitomybės reikalavimų, taikomų mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikos srityje bei tarptautinių atsargų šablone [2]. Rekomendacija ECB/2004/16 taip pat taikoma Ufficio Italiano dei Cambi, kuris bendrai su Banca d'Italia atsako už atitinkamos statistinės informacijos Italijoje rinkimą ir sudarymą.

(5) Priėmus 2003 m. gegužės 2 d. Gaires ECB/2003/7 dėl Europos centrinio banko statistinės atskaitomybės reikalavimų, taikomų mokėjimų balanso, tarptautinių investicijų balanso statistikos srityje bei tarptautiniame atsargų šablone [3], buvo padaryta žymi pažanga dėl naujų reikalavimų ir duomenų rinkimo ir sudarymo metodų euro zonoje. Todėl Gaires ECB/2003/7 reikia pakeisti šiomis Gairėmis.

---

[1] OL L 318, 1998 11 27, p. 8.
[2] OL C 292, 2004 11 30.
[3] OL L 131, 2003 5 28, p. 20.

(6) Atsižvelgiant į sunkumus, būdingus investicijų portfelio statistinių duomenų rinkimui, buvo nuspręsta apibrėžti bendrus tokios informacijos rinkimo euro zonoje principus. Investicijų portfelio duomenų rinkimo sistemos euro zonoje nuo 2008 m. kovo mėn. turėtų atitikti bendrą standartą, t. y. vieną iš keturių modelių, kaip minimalų reikalavimą numatančių ketvirčio likučių duomenų rinkimą pagal atskirus vertybinius popierius, kaip numatyta VI priedo lentelėje. Veikiančios Centralizuotos vertybinių popierių duomenų bazės (CVPDB) buvimas laikomas svarbia sąlyga, kad naujosios rinkimo sistemos pradėtų veikti. Todėl jeigu CVPDB projekto pirmosios stadijos „Baigiamasis projekto dokumentas“ nebus pateiktas Valdančiajai tarybai per ECBS Statistikos komitetą (toliau – STK) iki 2005 m. kovo pabaigos, šis terminas (bei terminai, taikomi kitiems reikalavimams, susijusiems su investicijų portfeliu) bus pratęstas tiek, kiek vėluos šis pateikimas. ECBS taip pat turėtų iki 2006 m. vidurio įvertinti, ar informacijos apie vertybinius popierius apimtis CVPDB ir susitarimai dėl apsikeitimo duomenimis su valstybėmis narėmis yra pakankami, kad įgalintų NCB ar kitas kompetentingas statistikos valdžios institucijas esant poreikiui pasiekti kokybės standartus, nurodytus šiose gairėse. Kad įgalintų laikytis reikalavimų dėl investicijų portfelio vertybinių popierių, išleistų euro zonos rezidentų, suskirstytų pagal emitento sektorių, per II priedo 13 lentelėje nurodytus terminus, ECB suteiks NCB CVPDB informaciją mažiausiai prieš 15 mėnesių iki ataskaitinės datos.

(7) Pateikti duomenis apie euro zonos rezidentų turto ir (arba) įsipareigojimų sandorius ir (arba) pozicijas su kitų euro zonos valstybių narių rezidentais yra būtina, kad būtų įvykdyti ECB statistiniai reikalavimai investicijų portfelio (ir susijusių pajamų) srityje. Šie duomenys yra naudojami sudarant euro zonos agreguotus sandorius ir pozicijas investicijų portfelio įsipareigojimų dalyje ir debeto pozicijas investicijų portfelio pajamų dalyje. Tai atitinka nacionalinius reikalavimus arba nusistovėjusią praktiką.

(8) NCB galės pasinaudoti CVPDB, kuri ateityje bus naudojama daugeliui statistinių (sudarymo ir pateikimo) ir nestatistinių (ekonominės, finansinio stabilumo arba funkcinės analizės) tikslų. Duomenų turiniu su galimais teisiniais apribojimais galės pasinaudoti ir kompetentingos valdžios institucijos, išskyrus NCB. Tai pirmiausia padės joms parengti reikalingus duomenis, sudarant euro zonos investicijų portfelio sandorių ir pozicijų statistiką. Konkrečiai, derinant informaciją iš CVPDB su duomenimis, surinktais pagal atskirus vertybinius popierius, turėtų būti įmanoma sudaryti tikslius duomenis apie investicijų portfelio vertybinių popierių, išleistų euro zonos rezidentų ir turimų kitų euro zonos valstybių rezidentų, sandorius ir pozicijas. Tai galiausiai leis sudaryti duomenų apie euro zonos investicijų portfelio įsipareigojimus suskirstymą pagal sektorius.

(9) Euro zonos mokėjimų balanso ir tarptautinio investicijų balanso naudojimas likusio pasaulio ataskaitos ketvirčio euro zonos finansinėse ataskaitose sudarymui nulemia poreikį sudaryti tarptautinio investicijų balanso duomenis kas ketvirtį. Be to, euro zonos finansinėms ataskaitoms ir pinigų analizei reikia atskirti indėlius nuo paskolų ir identifikuoti kitas investicijas. Be to, euro zonos tiesioginių užsienio investicijų akcinio kapitalo vertinimui reikia papildomai suskirstyti listinguojamas ir nelistinguojamas tiesioginių investicijų bendroves.

(10) Metiniam tarptautinio euro vaidmens tyrimui, kad būtų įvertintas euro, kaip investicijų valiutos, vaidmuo, reikalingi statistiniai duomenys apie skolos vertybinių popierių sandorius ir pozicijas, suskirstyti pagal valiutą.

(11) Euro zonos mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistinių duomenų ir tarptautinių atsargų šablono kokybės įvertinimo sistema turėtų būti apibrėžta, kiek įmanoma atsižvelgiant į Tarptautinio valiutos fondo (TVF) sukurtą „Duomenų kokybės įvertinimo sistemą“. NCB, bendradarbiaudami su kompetentingomis valdžios institucijomis, išskyrus NCB, jeigu reikia, turėtų įvertinti duomenų, kuriuos jie teikia, kokybę. Bus nustatyti tinkami duomenų kokybės įvertinimo kriterijai, įskaitant savalaikiškumą, tikslumą, tikėtinumą, vidinį ir išorinį suderinamumą bei patikimumą.

(12) Konfidencialios statistinės informacijos perdavimas iš NCB į ECB vyksta tokiu mastu ir taip išsamiai, kiek reikalinga ECBS uždaviniams vykdyti. Jeigu statistinės informacijos, kuri pažymėta kaip konfidenciali, šaltinis yra kompetentingos valdžios institucijos, išskyrus NCB, tai ECB turėtų naudotis tokia informacija tik su ECBS susijusių statistinių uždavinių vykdymui.

(13) Reikia nustatyti tvarką, pagal kurią būtų veiksmingai atlikti šių gairių priedų techniniai daliniai pakeitimai, su sąlyga, kad tokie pakeitimai nekeistų pateikiamų sąvokų sistemos, ar neturėtų įtakos valstybių narių atskaitingų agentų atskaitomybės naštai. Vykdant šią tvarką bus atsižvelgta į STK nuomonę. NCB gali siūlyti tokius techninius dalinius pakeitimus šių gairių priedams per STK.

(14) Vadovaujantis Statuto 12.1 straipsniu ir 14.3 straipsniu, ECB gairės yra sudėtinė Bendrijos teisės dalis,

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRES:

1 straipsnis

Apibrėžimai

Šiose gairėse:

— „dalyvaujanti valstybė narė“ reiškia valstybę narę, kuri pagal Sutartį yra įsivedusi bendrąją valiutą,

— „rezidentas“ turi tą pačią reikšmę, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 2533/98 1 straipsnyje,

— „euro zona“ reiškia dalyvaujančių valstybių narių ekonominę teritoriją, ir ECB. Euro zonos valstybių narių dalį sudarančios teritorijos, ar su euro zonos valstybėmis narėmis susijusios šalys yra išvardytos II priedo 10 lentelėje,

— „Eurosistema“ reiškia dalyvaujančių valstybių narių NCB ir ECB,

— „tarptautinis sandoris“ reiškia bet kokį sandorį, kuris visiškai ar dalinai sukuria ar atlygina pretenzijas ar skolas, arba bet kokį sandorį, kuris numato teisės į daiktą perdavimą tarp euro zonos rezidentų ir ne euro zonos rezidentų,

— „tarptautinės pozicijos“ reiškia turimas finansines pretenzijas ir finansinius įsipareigojimus ne euro zonos rezidentams. Tarptautinės pozicijos taip pat apima: i) žemę, kitą materialųjį nepagamintą turtą bei kitą nekilnojamąjį turtą, kuris fiziškai yra ne euro zonoje ir nuosavybės teise priklauso euro zonos rezidentams, ir (arba) yra euro zonoje ir nuosavybės teise priklauso ne euro zonos rezidentams; ir ii) piniginį auksą bei specialiąsias skolinimosi teises (SST), kurios nuosavybės teise priklauso euro zonos rezidentams.

Tačiau tiek, kiek būtina investicijų portfelio sąskaitos ir investicijų portfelio pajamų sąskaitos mokėjimų balanso statistikoje bei investicijų portfelio sąskaitos tarptautinių investicijų balanso statistikoje, apimančioje euro zoną, sudarymui, terminai „tarptautinės pozicijos“ ir „tarptautiniai sandoriai“ taip pat apima euro zonos rezidentų turto ir (arba) įsipareigojimų pozicijas ir sandorius su kitų euro zonos valstybių narių rezidentais,

— „oficialiosios tarptautinės atsargos“ reiškia likvidžias, turinčias paklausą ir kreditingumą Eurosistemos pretenzijas ne euro zonos rezidentams, kurios išreikštos valiutomis, išskyrus eurą, be to, auksą, atsargų pozicijas Tarptautiniame valiutos fonde bei SST lėšas,

— „kitas turtas užsienio valiutomis“ reiškia: i) Eurosistemos pretenzijas euro zonos rezidentams, išreikštas valiutomis, išskyrus eurą, ir ii) Eurosistemos pretenzijas ne euro zonos rezidentams, išreikštas valiutomis, išskyrus eurą, kurios neatitinka oficialiųjų tarptautinių atsargų likvidumo, paklausos ir kreditingumo kriterijų,

— „su atsargomis susiję įsipareigojimai“ reiškia iš anksto nustatytus ir sąlyginius trumpalaikius grynuosius srautus, darysiančius įtaką Eurosistemai, panašiai kaip Eurosistemos oficialiosios tarptautinės atsargos ir kitas turtas užsienio valiutomis,

— „mokėjimų balansas“ reiškia statistinę ataskaitą, parodančią pagal atitinkamą klasifikaciją suskirstytus tarptautinius nagrinėjamo laikotarpio sandorius,

— „tarptautinių atsargų šablonas“ reiškia statistinę ataskaitą, parodančią pagal atitinkamą klasifikaciją suskirstytų ataskaitinės datos oficialiųjų tarptautinių atsargų, kito turto užsienio valiutomis ir Eurosistemos įsipareigojimų, susijusių su atsargomis, likučius,

— „tarptautinių investicijų balansas“ reiškia balansą, parodantį pagal atitinkamą klasifikaciją suskirstytas ataskaitinės datos tarptautinio finansinio turto ir įsipareigojimų likučius,

— duomenų „pagal atskirus vertybinius popierius“ rinkimas reiškia informacijos, suskirstytos pagal atskirus vertybinius popierius, rinkimą.

2 straipsnis

Statistiniai NCB įsipareigojimai

1. NCB pateikia ECB duomenis apie tarptautinius sandorius ir pozicijas, taip pat oficialiąsias tarptautines atsargas, kitą turtą užsienio valiutomis ir su atsargomis susijusius įsipareigojimus, kurie reikalingi, kad ECB galėtų sudaryti agreguotą euro zonos mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistiką bei tarptautinių atsargų šabloną. Šie duomenys pateikiami II priedo 13 lentelėje nurodytais terminais.

2. Duomenys pateikiami kartu su lengvai prieinama informacija apie atskirus stambesnius įvykius ir apie patikslinimų priežastis, kada yra reikšmingi duomenų pakeitimai dėl tokių atskirų stambesnių įvykių ir patikslinimų, arba ECB prašymu.

3. Mėnesio ir ketvirčio sandoriams ir ketvirčio bei metinėms pozicijoms reikalingi duomenys pateikiami ECB, kaip nustatyta I, II ir III prieduose, vadovaujantis galiojančiais tarptautiniais standartais, visų pirma, penktojo leidimo TVF Mokėjimų balanso taisyklėmis. Konkrečiai, reikalingi duomenys apie sandorius ir pozicijas, susijusius su investicijų portfelio įsipareigojimais, suskirstytais pagal euro zonos rezidento emitento sektorius, teikiami, kaip nustatyta I priedo 1.1, 1.2 ir 3 skirsniuose, ir II priedo 1, 2, 4 ir 5 lentelėse.

4. Reikalingi mokėjimų balanso duomenys pateikiami kas mėnesį ir kas ketvirtį. Ketvirčio mokėjimų balanso duomenys turi apimti geografinį suskirstymą, numatytą II priedo 9 lentelėje. Reikalingi tarptautinių atsargų šablono duomenys pateikiami mėnesio, už kurį teikiami duomenys, pabaigoje. Reikalingi tarptautinių investicijų balanso duomenys pateikiami kas ketvirtį ir kas metus. Metiniai tarptautinių investicijų balanso duomenys turi apimti geografinį suskirstymą, numatytą II priedo 9 lentelėje.

5. Tarptautinio euro, kaip investicijų valiutos, vaidmens analizei reikalingi duomenys, suskirstyti pagal valiutą, turi būti pateikti kas pusę metų, kaip numatyta II priedo 6 lentelėje.

6. Nuo 2008 m. kovo, pradedant nuo duomenų apie 2008 m. sausio mėn. sandorius ir 2007 m. pabaigos pozicijas, investicijų portfelio rinkimo sistemos turi atitikti vieną iš modelių, pateiktų VI priedo lentelėje.

3 straipsnis

Savalaikiškumas

1. Duomenys, reikalingi euro zonos mėnesio mokėjimų balansui sudaryti, turi būti pateikti ECB iki 30-tos darbo dienos pabaigos, pasibaigus mėnesiui, už kurį teikiami duomenys.

2. Duomenys, reikalingi euro zonos ketvirčio mokėjimų balansui sudaryti, turi būti pateikti ECB per tris mėnesius, pasibaigus ketvirčiui, už kurį teikiami duomenys.

3. Duomenys, reikalingi Eurosistemos tarptautinių atsargų šablonui sudaryti, pateikiami ECB per tris savaites, pasibaigus mėnesiui, už kurį teikiami duomenys.

4. Nuo 2005 m. sausio 1 d. duomenys, reikalingi euro zonos ketvirčio tarptautinių investicijų balansui sudaryti, pateikiami ECB per tris mėnesius, pasibaigus ketvirčiui, už kurį teikiami duomenys.

5. Metiniai duomenys, reikalingi euro zonos tarptautinių investicijų balansui sudaryti, pateikiami ECB per devynis mėnesius, pasibaigus metams, už kuriuos teikiami duomenys.

6. Skolos vertybinių popierių sandoriai ir pozicijos, suskirstyti pagal emisijos valiutą ir pagal emitento sektorių, pateikiami ECB per šešis mėnesius, pasibaigus laikotarpiui, už kurį teikiami duomenys.

7. Euro zonos mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso patikslinimai pateikiami ECB pagal IV priede nustatytą tvarkaraštį.

8. Minėtų duomenų rinkimas šalies mastu organizuojamas taip, kad būtų laikomasi šių terminų.

4 straipsnis

Bendradarbiavimas su kompetentingomis valdžios institucijomis, išskyrus NCB

1. Jeigu dalies ar visų 2 straipsnyje apibūdintų duomenų šaltinis yra kompetentingos valdžios institucijos, išskyrus NCB, tai NCB turi nustatyti atitinkamas bendradarbiavimo su šiomis institucijomis taisykles, kurios užtikrintų pastovią duomenų perdavimo struktūrą, kuri atitiktų ECB standartus, visų pirma dėl duomenų kokybės, ir visus kitus jo reikalavimus, išdėstytus šiose gairėse, išskyrus jeigu nacionalinės teisės aktai jau yra pasiekę tokį patį rezultatą.

2. NCB atsako už mokėjimų balanso finansinės sąskaitos, susijusių pajamų ir tarptautinių investicijų balanso sąvokų, metodologijos bei duomenų surinkimo, sudarymo, analizės ir perdavimo šiose srityse tvarkymą ir plėtojimą.

3. Jeigu statistinės informacijos, kuri pažymėta kaip konfidenciali, šaltinis yra kompetentingos valdžios institucijos, išskyrus NCB, tai ECB turi naudotis tokia informacija išimtinai tik su ECBS susijusioms statistinėms užduotims vykdyti, išskyrus atvejus, kai atskaitingas agentas arba kitas informaciją pateikęs juridinis ar fizinis asmuo, įmonė ar filialas, kurį galima nustatyti, davė savo aiškų sutikimą panaudoti tokią informaciją kitiems tikslams.

5 straipsnis

Informacijos perdavimo standartas

Reikalinga statistinė informacija pateikiama ECB tokia forma, kuri atitinka IV priede išdėstytus reikalavimus.

6 straipsnis

Statistinės informacijos kokybė

1. Nepažeisdami ECB kontrolės uždavinių, nustatytų V priede, nacionaliniai centriniai bankai, bendradarbiaudami su kompetentingomis valdžios institucijomis, išskyrus NCB, kaip paminėta 4 straipsnyje, jeigu reikia, turi užtikrinti Europos centriniam bankui teikiamos statistinės informacijos kontrolę ir kokybės įvertinimą. ECB panašiai įvertina duomenis, susijusius su euro zonos mokėjimų balanso, tarptautinių investicijų balanso statistika ir tarptautinėmis atsargomis. Turi būti atliekamas savalaikis įvertinimas. ECB vykdomoji valdyba kasmet turi atsiskaityti Valdančiajai tarybai už duomenų kokybę.

2. Duomenų apie investicijų portfelio sandorius ir pozicijas, taip pat apie susijusias pajamas, kokybės įvertinimas priklauso nuo to, ar pakankama CVPDB informacijos apie vertybinius popierius apimtis. ECB, kaip CVPDB administratorius, stebės, ar nuo 2006 m. birželio mėn. informacija apie vertybinius popierius yra pakankama, kad NCB ar, esant poreikiui, kitos kompetentingos valdžios institucijos galėtų visiškai laikytis šiose gairėse nurodytų kokybės standartų.

3. Teikiant pagal euro zonos rezidento emitento sektorių suskirstytus duomenis apie sandorius ir pozicijas, kiek tai susiję su investicijų portfelio turtu euro zonos vertybiniais popieriais, įvertinių duomenų naudojimas leidžiamas tol, kol taps privalomos investicijų portfelio rinkimo pagal atskirus vertybinius popierius sistemos.

4. Teikiant duomenis apie emisijos valiutą, kiek tai susiję su investicijų portfelio duomenimis, įvertinių duomenų naudojimas leidžiamas tol, kol taps privalomos investicijų portfelio rinkimo pagal atskirus vertybinius popierius sistemos.

5. ECB atliekama statistinės informacijos kokybės kontrolė gali apimti kruopštų šių duomenų patikslinimų tikrinimą: siekiant, pirma, įtraukti paskutinį statistinės informacijos įvertinimą, tuo būdu gerinant informacijos kokybę; ir antra, užtikrinti, kiek tai įmanoma, atitinkamų skirtingo periodiškumo mokėjimų balanso straipsnių suderinamumą.

7 straipsnis

Supaprastinta dalinių pakeitimų tvarka

Atsižvelgiant į STK nuomonę, ECB vykdomoji valdyba turi teisę atlikti techninius šių gairių priedų dalinius pakeitimus, jeigu tokie pakeitimai nepakeičia pagrindinės sąvokų sistemos, ar neturi įtakos valstybių narių atskaitingų agentų atskaitomybės naštai.

8 straipsnis

Panaikinimas

Gairės ECB/2003/7 panaikinamos.

9 straipsnis

Įsigaliojimas

Šios gairės įsigalioja 2004 m. rugsėjo 1 d.

10 straipsnis

Adresatai

Šios gairės skirtos dalyvaujančių valstybių narių NCB.

Priimta Frankfurte prie Maino, 2004 m. liepos 16 d.

ECB valdančiosios tarybos vardu
ECB pirmininkas
Jean-Claude TRICHET

I PRIEDAS

Statistiniai Europos centrinio banko reikalavimai

1. **Mokėjimų balanso statistika**

Europos centrinis bankas (ECB) reikalauja mokėjimų balanso statistinius duomenis teikti dviem periodais: kas mėnesį ir kas ketvirtį už atitinkamus kalendorinius laikotarpius. Metų duomenys sudaromi sudedant valstybių narių pateiktus atitinkamų metų ketvirčių duomenis. Šie statistiniai duomenys, kiek įmanoma, turėtų atitikti kitus pinigų politikai vykdyti teikiamus statistinius duomenis.

1.1. *Mėnesio mokėjimų balanso statistika*

Tikslas

Euro zonos mėnesio mokėjimų balanso tikslas yra parodyti pagrindinius straipsnius, veikiančius pinigų politikos sąlygas ir valiutų rinkas (žr. II priedo 1 lentelę).

Reikalavimai

Svarbu, kad duomenys tiktų euro zonos mokėjimų balansui sudaryti.

Atsižvelgdamas į trumpą mėnesio mokėjimų balanso duomenų pateikimo terminą, labai bendrą duomenų pobūdį bei jų panaudojimą pinigų politikos tikslams bei užsienio valiutos operacijose, ECB leidžia, jeigu tai neišvengiama, šiek tiek nukrypti nuo tarptautinių standartų (žr. šių gairių 2 straipsnio 3 dalį). Nereikalaujama rodyti duomenis sudarytus remiantis tik kaupimo ar įvykdytų sandorių pagrindu. Pagal susitarimą su ECB nacionaliniai centriniai bankai (NCB) gali teikti einamosios ir finansinės sąskaitos duomenis atsiskaitymų pagrindu. Jeigu būtina laikytis termino, ECB priims įvertinius ar preliminarius duomenis.

Kiekvienai plačiai sandorių kategorijai reikia parodyti turtą ir įsipareigojimus (arba einamosios sąskaitos straipsnius kredite ir debete). Iš esmės todėl reikia, kad NCB sandorius su kitomis šalimis skirstytų į sandorius su kitų euro zonos valstybių narių rezidentais ir sandorius, vykdomus ne euro zonoje. NCB atlieka tai nuolat.

Pasikeitus euro zonos dalyvių skaičiui, NCB turi pakeisti euro zonos šalių sudėties apibrėžimą nuo tos dienos, kai įsigalioja narystės pasikeitimas. Reikalaujama, kad ir ankstesnės sudėties euro zonos valstybių narių, ir naujos (-ų) dalyvaujančios (-ių) valstybės (-ių) narės (-ių) NCB teiktų geriausius įvertinius istorinius duomenis, kurie apimtų išplėstą euro zoną.

Siekiant kiekvieną mėnesį prasmingai agreguoti su euro zona susijusius duomenis apie investicijų portfelį, reikia atskirti sandorius su vertybiniais popieriais, išleistais euro zonos rezidentų, ir sandorius su vertybiniais popieriais, išleistais ne euro zonos rezidentų. Statistika apie euro zonos grynuosius investicijų portfelio sandorius turto dalyje sudaroma agreguojant pateiktus ataskaitoje grynuosius sandorius su vertybiniais popieriais, išleistais ne euro zonos rezidentų.

Statistika apie euro zonos grynuosius investicijų portfelio sandorius įsipareigojimų dalyje sudaroma konsoliduojant grynuosius sandorius su visais nacionaliniais įsipareigojimais ir grynuosius sandorius su vertybiniais popieriais, išleistais ir nupirktais euro zonos rezidentų.

Analogiškas agreguotų duomenų atskaitomybės reikalavimas bei sudarymo metodas yra taikomi investicijų portfelio pajamoms.

Tam, kad galima būtų sudaryti mokėjimų balanso pinigų apžvalgą, NCB turi pateikti duomenis pagal institucinius sektorius. Mėnesio mokėjimų balansas skirstomas pagal šiuos sektorius:

— tiesioginės investicijos: i) PFI (išskyrus centrinius bankus) ir ii) kiti sektoriai,

— investicijų portfelio turtas: i) reguliuojančios pinigų institucijos; ii) PFI (išskyrus centrinius bankus); ir iii) kiti sektoriai,

— kitos investicijos: i) reguliuojančios pinigų institucijos; ii) PFI (išskyrus centrinius bankus); iii) valdžios sektorius; ir iv) kiti sektoriai.

Atsižvelgiant į mokėjimų balanso, suskirstyto pagal sektorius, sudarymą, ir tuo pačiu sudarant sąlygas padaryti pinigų apžvalgą, iš NCB bus reikalaujama, pradedant nuo šių gairių II priedo 13 lentelėje nustatytos datos, pateikti duomenis apie grynuosius sandorius su euro zonos rezidentų išleistais investicijų portfelio vertybiniais popieriais, sugrupuotus pagal institucinius sektorius, kuriems priklauso emitentai. Be to, investicijų portfelio įsipareigojimai apims vietinio emitento įsipareigojimus, suskirstytus pagal institucinius sektorius.

Tuomet euro zonos grynųjų sandorių su investicijų portfelio įsipareigojimais, sugrupuotais pagal sektorius, statistika yra sudaroma konsoliduojant atitinkamų sektorių grynuosius bendruosius nacionalinius įsipareigojimus ir atitinkamus grynuosius sandorius su vertybiniais popieriais, kuriuos išleido ir nupirko euro zonos rezidentai.

Nuo 2008 m. kovo mėn. su 2008 m. sausio mėn. susijusiems sandoriams NCB (ir, esant poreikiui, kitos kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos) renka investicijų portfelio duomenis pagal vieną iš modelių, pateiktų VI priedo lentelėje.

1.2. *Ketvirčio mokėjimų balanso statistika*

Tikslas

Euro zonos ketvirčio mokėjimų balanso tikslas – teikti išsamesnę informaciją, kuri leistų toliau analizuoti sandorius su kitomis šalimis. Ši statistika žymiai gelbsti sudarant euro zonos sektorių ir finansines ataskaitas bei kartu su Europos Bendrijų Komisija (Eurostat) bendrai skelbiant Europos Sąjungos/euro zonos mokėjimų balansą.

Reikalavimai

Ketvirčio mokėjimų balanso statistika, kiek tai įmanoma, atitinka tarptautinius standartus (žr. šių gairių 2 straipsnio 3 dalį). Ketvirčio mokėjimo balanso statistinių duomenų klasifikacija pateikiama II priedo 2 lentelėje. Suderintos kapitalo ir finansinės sąskaitos sąvokos ir apibrėžimai yra nustatyti III priede.

Ketvirčio einamosios sąskaitos straipsnių klasifikacijai keliami panašūs reikalavimai kaip ir mėnesio duomenų klasifikacijai. Tačiau pajamų straipsniams reikalinga išsamesnė ketvirčio duomenų klasifikacija.

Finansinėje sąskaitoje straipsniui „kitos investicijos“ ECB laikosi Tarptautinio valiutos fondo (TVF) 5-tojo leidimo *Mokėjimo balanso taisyklių (MBT5)* reikalavimų. Pasikeitė straipsnių klasifikavimo pateikimas (t. y. pirmiausia klasifikuojama pagal sektorius). Tačiau šis klasifikavimas pagal sektorius atitinka klasifikavimą, pateiktą MBT5, kur pirmenybė teikiama klasifikavimui pagal priemones. Kaip ir pateikiant pagal MBT5, grynieji pinigai ir indėliai atskiriami nuo paskolų ir kitų investicijų.

Reikalaujama, kad NCB savo ketvirčio mokėjimų balanso statistikoje atskirtų sandorius su dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis nuo visų kitų sandorių su kitomis šalimis. Kaip ir mėnesio duomenims, teikiant ketvirčio duomenis apie investicijų portfelį, reikalaujama, kad būtų atskirti sandoriai su vertybiniais popieriais, kuriuos išleido euro zonos rezidentai, ir sandoriai su vertybiniais popieriais, kuriuos išleido ne euro zonos rezidentai. Euro zonos grynųjų sandorių investicijų portfelio turto pusėje statistika yra sudaroma susumuojant ataskaitoje paskelbtus grynuosius sandorius su vertybiniais popieriais, išleistais ne euro zonos rezidentų. Grynieji sandoriai euro zonos investicijų portfelio įsipareigojimų pusėje sudaromi konsoliduojant grynuosius sandorius su visais nacionaliniais įsipareigojimais ir grynuosius sandorius su vertybiniais popieriais, išleistais ir nupirktais euro zonos rezidentų.

Analogiškas agreguotų duomenų atskaitomybės reikalavimas bei sudarymo metodas yra taikomi investicijų portfelio pajamoms.

Tiesioginių investicijų duomenis NCB turi pateikti kas ketvirtį, išskirstydami juos pagal sektorius „PFI (išskyrus centrinius bankus)/kiti sektoriai“. Straipsnių „investicijų portfelio turtas“ ir „kitos investicijos“ duomenų klasifikacija pagal institucinius sektorius vadovaujasi standartine TVF nustatyta klasifikacija, kurią sudaro: i) reguliuojančios pinigų institucijos; ii) PFI (išskyrus bankus); iii) valdžios sektorius; iv) kiti sektoriai.

Sudarant euro zonos grynųjų sandorių su investicijų portfeliu statistiką įsipareigojimų dalyje pagal euro zonos rezidentų-emitentų sektorius, reikalavimai ketvirčio duomenims yra panašūs į reikalavimus, taikomus mėnesio mokėjimų balanso duomenims.

Euro zonos mokėjimų balansui duomenys apie sukauptas investicijų pajamas reikalingi kas ketvirtį. Remiantis nacionalinių sąskaitų sistema, MBT5 rekomenduoja palūkanas apskaityti kaupimo pagrindu. Šis reikalavimas turi įtakos einamajai sąskaitai (investicijų pajamoms), taip pat finansinei sąskaitai.

2. **Tarptautinių atsargų šablonas**

Tikslas

Tarptautinių atsargų šablono tikslas – NCB ir ECB turimų oficialiųjų tarptautinių atsargų, kito turto užsienio valiutomis ir įsipareigojimų, susijusių su atsargomis, mėnesio ataskaita, kuri pateikiama vadovaujantis bendruoju TVF/Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) šablonu „Tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumas“. Ši informacija papildo oficialiųjų tarptautinių atsargų duomenis, įtrauktus į euro zonos mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistiką.

Reikalavimai

Euro zonos oficialiosios tarptautinės atsargos yra labai likvidžios, paklausios ir kredito prasme patikimos pretenzijos, kurias turi ECB („iš anksto sukauptos atsargos“) ir NCB („iš anksto nesukauptos atsargos“) ne euro zonos rezidentų atžvilgiu, ir kurios išreikštos užsienio valiutomis (t. y. valiutomis, išskyrus eurą), auksu, atsargų pozicijomis TVF ir SST lėšomis. Šios pretenzijos gali apimti ir pozicijas, parodančias išvestines finansines priemones. Duomenys apie oficialiąsias tarptautines atsargas sudaromi bendrąja verte, neatliekant įsipareigojimų, susijusių su atsargomis, įskaitos. Iš NCB reikalaujamų duomenų klasifikacija pateikta II priedo 3 lentelės I.A dalyje.

Užsienio valiutomis išreikštas Eurosistemos turtas, neatitinkantis šio apibrėžimo, būtent: i) pretenzijos euro zonos rezidentams ir ii) pretenzijos ne euro zonos rezidentams, kurios neatitinka likvidumo, paklausos ir kreditingumo kriterijų, įtraukiamas į tarptautinių atsargų šablono straipsnį „kitas turtas užsienio valiutomis“ (II priedo 3 lentelės I.B dalis).

Eurais išreikštos pretenzijos ne rezidentams bei dalyvaujančių valstybių narių valdžios turimi likučiai užsienio valiutomis nelaikomi oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis; tokios sumos įrašomos kaip „kitos investicijos“, jeigu tai yra pretenzijos ne euro zonos rezidentams.

Be to, informacija apie Eurosistemos numatytus ir sąlyginius trumpalaikius grynuosius srautus, susijusius su Eurosistemos oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis ir kitu turtu užsienio valiutomis, taip vadinamus „su atsargomis susijusius įsipareigojimus“, turi būti pateikiama kaip parodyta II priedo 3 lentelės II ir IV dalyse.

3. **Tarptautinių investicijų balanso statistika**

Tikslas

Tarptautinių investicijų balansas yra visos euro zonos užsienio turto ir įsipareigojimų ataskaita, reikalinga pinigų politikos ir valiutų rinkos analizei. Konkrečiai ji padeda vertinti valstybių narių išorinį pažeidžiamumą ir kontroliuoti piniginių investicijų sektoriaus likvidaus turto užsienyje pokyčius. Ši statistinė informacija yra labai svarbi sudarant likusios pasaulio dalies ataskaitą euro zonos ketvirčio finansinėse ataskaitose ir gali taip pat padėti sudarant informaciją apie mokėjimų balanso srautus.

Reikalavimai

ECB reikalingi tarptautinių investicijų balanso ketvirčio ir metų statistiniai duomenys apie laikotarpio pabaigos investicijų likučius.

Tarptautinių investicijų balanso duomenys, kiek tai įmanoma, atitinka tarptautinius standartus (žr. šių gairių 2 straipsnio 3 dalį). ECB sudaro tarptautinių investicijų balansą visai euro zonai. Euro zonos tarptautinių investicijų balanso straipsnių klasifikacija pateikiama II priedo 4 lentelėje.

Tarptautinių investicijų balanse parodomi finansinių investicijų likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje laikotarpio pabaigos kainomis. Investicijų likučių vertės pokyčiai gali įvykti dėl šių priežasčių. Pirma, dalis vertės pokyčio per ataskaitinį laikotarpį atsiras dėl finansinių sandorių, kurie įvyks ir bus įrašyti mokėjimų balanse. Antra, nurodyto laikotarpio pradžios ir pabaigos pozicijų pokyčio dalį sąlygos parodytas finansinio turto ir įsipareigojimų kainų pokytis. Trečia, tuo atveju, jeigu investicijų likučiai yra išreikšti valiutomis, išskyrus apskaitos vienetą, naudojamą tarptautinių investicijų balansui, šių investicijų vertei įtakos taip pat turės valiutų keitimo santykių su kitomis valiutomis pokyčiai. Galiausiai, bet koks investicijų pokytis ne dėl aukščiau paminėtų veiksnių bus laikomas kaip sąlygotas „kitų patikslinimų“. Siekiant tinkamai suderinti euro zonos finansinius srautus ir investicijas į akcinį kapitalą, reikia vertės pokyčius, atsirandančius dėl kainos, valiutų keitimo santykių pasikeitimų ir dėl kitų patikslinimų, rodyti atskirai.

Tarptautinių investicijų balanso apimtis, kiek tai įmanoma, yra artima tai, kuri naudojama ketvirčio mokėjimų balanso srautams. Sąvokos, apibrėžimai ir klasifikacija atitinka tas sąvokas, apibrėžimus ir klasifikacijas, kurios naudojamos ketvirčio mokėjimų balanso srautams. Kiek tai įmanoma, tarptautinių investicijų balanso duomenys turėtų būti suderinti su kitais statistiniais duomenimis, tokiais kaip pinigų ir bankų statistikos, finansinių sąskaitų ir nacionalinių sąskaitų duomenys.

Kaip ir mėnesio bei ketvirčio mokėjimų balansuose, NCB turi atskirti tarptautinių investicijų balanso statistikoje investicijas dalyvaujančiose valstybėse narėse ir visas investicijų pozicijas kitose šalyse. Atskirti investicijas į vertybinius popierius, išleistus euro zonos rezidentų, ir į vertybinius popierius, išleistus ne euro zonos rezidentų, reikalaujama investicijų portfelio sąskaitose. Euro zonos investicijų portfelio grynojo turto statistika sudaroma agreguojant ataskaitose pateiktas grynąsias pajamas iš vertybinių popierių, išleistų ne euro zonos rezidentų. Euro zonos investicijų portfelio grynųjų įsipareigojimų statistika sudaroma konsoliduojant grynuosius nacionalinius įsipareigojimus ir grynąsias investicijas į vertybinius popierius, išleistus ir nupirktus euro zonos rezidentų.

NCB turi pateikti ketvirčio ir metines investicijas pagal tą pačią klasifikaciją pagal sektorius, išskiriant „tiesiogines investicijas“, „investicijų portfelį“ ir „kitas investicijas“, kaip ir teikiant ketvirčio mokėjimų balanso srautus.

Pagal šių gairių 2 straipsnio 6 dalies nuostatas ECB reikalavimai, taikomi NCB, dėl tarptautinių investicijų balanso duomenų, klasifikuojant euro zonos investicijų portfelio grynuosius įsipareigojimus pagal sektorius, yra tokie pat kaip ir dėl mokėjimų balanso srautų.

Investicijų portfelio turtas ir įsipareigojimai tarptautinių investicijų balanse sudaromi tik iš likučių duomenų.

Nuo 2008 m. kovo mėn. pabaigos NCB (ir, esant poreikiui, kitos kompetentingos nacionalinės statistikos valdžios institucijos) renka bent jau duomenis apie ketvirčio investicijų portfelio turto ir įsipareigojimų likučius pagal atskirus vertybinius popierius pagal vieną iš modelių, pateiktų VI priedo lentelėje.

II PRIEDAS

REIKALAUJAMOS DUOMENŲ KLASIFIKACIJOS

1 LENTELĖ

Nacionaliniai mėnesiniai įndėliai į euro zonos mokėjimų balansą [1]

	Kreditas	Debetas	Grynosios pajamos
I. **Einamoji sąskaita**			
Prekės	extra	extra	extra
Paslaugos	extra	extra	extra
Pajamos			
Kompensacija darbuotojams	extra	extra	extra
Investicinės veiklos pajamos			
— tiesioginių investicijų	extra	extra	extra
— investicijų portfelio	extra		national
— kitų investicijų	extra	extra	extra
Einamieji pervedimai	extra	extra	extra
II. **Kapitalo sąskaita**	extra	extra	extra
	Grynasis turtas	Grynieji įsipareigojimai	Grynosios pajamos
III. **Finansinė sąskaita**			
Tiesioginės investicijos			extra
Užsienyje			extra
— Akcinis kapitalas			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
— Reinvesticijos			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
— Kitas kapitalas			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
Atskaitingoje ekonomikoje			extra
— Akcinis kapitalas			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
— Reinvesticijos			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
— Kitas kapitalas			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra

	Grynasis turtas	Grynieji įsipareigojimai	Grynosios pajamos
Investicijų portfelis (2)	extra/intra	national	
Nuosavybės vertybiniai popieriai	extra/intra	national	
i) reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	—	
ii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iii) ne PFI	extra/intra	national	
Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national	
— Obligacijos ir vekseliai	extra/intra	national	
i) reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	—	
ii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iii) ne PFI	extra/intra	national	
— Pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national	
i) reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	—	
ii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iii) ne PFI	extra/intra	national	
Išvestinės finansinės priemonės			national
Kitos investicijos	extra	extra	extra
Reguliuojančios pinigų institucijos	extra	extra	
Valdžios sektorius	extra	extra	
Iš jo:			
Grynieji pinigai ir indėliai	extra		
PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra	extra	
— ilgalaikės	extra	extra	
— trumpalaikės	extra	extra	
Kiti sektoriai	extra	extra	
Iš jų:			
Grynieji pinigai ir indėliai	extra		
Oficialiosios tarptautinės atsargos	extra		

(1) „extra“ reiškia sandorius su ne euro zonos rezidentais (investicijų portfelio ir susijusių pajamų atžvilgiu reiškia emitentų buveinę).
„intra“ reiškia sandorius tarp skirtingų valstybių narių euro zonoje.
„national“ reiškia visus dalyvaujančios valstybės narės rezidentų tarptautinius sandorius (naudojama tik rodant įsipareigojimus investicijų portfelio sąskaitose ir grynuosius likučius finansinių išvestinių priemonių sąskaitose).

(2) Suskirstymas į sektorius pagal: i) euro zonos savininkus investicijų portfelio turto už euro zonos atveju; ir ii) euro zonos emitentus investicijų portfelio turto ir investicijų portfelio įsipareigojimų euro zonoje atveju.

2 LENTELĖ

Ketvirtiniai nacionaliniai indėliai į euro zonos mokėjimų balansą [1]

	Kreditas	Debetas	Grynosios pajamos
I. **Einamoji sąskaita**			
Prekės	extra	extra	extra
Paslaugos	extra	extra	extra
Pajamos			
Kompensacija darbuotojams	extra	extra	extra
Investicinės veiklos pajamos			
— Tiesioginių investicijų	extra	extra	extra
— akcinio kapitalo pajamos	extra	extra	extra
— skolos pajamos (palūkanos)	extra	extra	extra
— Investicijų portfelis	extra		national
— akcinio kapitalo pajamos (dividendai)	extra		national
— skolos pajamos (palūkanos)	extra		national
— obligacijos ir vekseliai	extra		national
— pinigų rinkos priemonės	extra		national
— Kitos investicijos	extra	extra	extra
Einamieji pervedimai	extra	extra	extra
II. **Kapitalo sąskaita**	extra	extra	extra
	Grynasis turtas	Grynieji įsipareigojimai	Grynosios pajamos
III. **Finansinė sąskaita**			
Tiesioginės investicijos			extra
Užsienyje			extra
— Akcinis kapitalas			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
— Reinvesticijos			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
— Kitas kapitalas			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
Atskaitingoje ekonomikoje			extra
— Akcinis kapitalas			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra

	Grynasis turtas	Grynieji įsipareigojimai	Grynosios pajamos
— Reinvesticijos			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
— Kitas kapitalas			extra
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)			extra
ii) kiti sektoriai			extra
Investicijų portfelis (2)	extra/intra	national	
Nuosavybės vertybiniai popieriai	extra/intra	national	
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	—	
ii) Valdžios sektorius	extra/intra	—	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iv) Kiti sektoriai	extra/intra	national	
Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national	
— Obligacijos ir vekseliai	extra/intra	national	
i) reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	national	
ii) valdžios sektorius	extra/intra	national	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iv) kiti sektoriai	extra/intra	national	
— Pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national	
i) reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	national	
ii) valdžios sektorius	extra/intra	national	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iv) kiti sektoriai	extra/intra	national	
Išvestinės finansinės priemonės			national
i) Reguliuojančios pinigų institucijos			national
ii) Valdžios sektorius			national
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)			national
iv) Kiti sektoriai			national
Kitos investicijos	extra	extra	extra
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
ii) Valdžios sektorius	extra	extra	
— prekybos kreditai	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— paskolos	extra		
— grynieji pinigai ir indėliai	extra		
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	

	Grynasis turtas	Grynieji įsipareigojimai	Grynosios pajamos
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
iv) Kiti sektoriai	extra	extra	
— prekybos kreditai	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— paskolos	extra		
— grynieji pinigai ir indėliai	extra		
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
Oficialiosios tarptautinės atsargos	extra		
Piniginis auksas	extra		
SST	extra		
Atsargų pozicija Tarptautiniame valiutos fonde (TVF)	extra		
Konvertuojamosios valiutos	extra		
— grynieji pinigai ir indėliai	extra		
— reguliuojančiose pinigų institucijose	extra		
— PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra		
— vertybiniai popieriai	extra		
— nuosavybės vertybiniai popieriai	extra		
— obligacijos ir vekseliai	extra		
— pinigų rinkos priemonės	extra		
— išvestinės finansinės priemonės	extra		
Kiti reikalavimai	extra		

(1) „extra“ reiškia sandorius su ne euro zonos rezidentais (investicijų portfelio ir susijusių pajamų atžvilgiu reiškia emitentų buveinę).
„intra“ reiškia sandorius tarp skirtingų euro zonos valstybių narių.
„national“ reiškia visus dalyvaujančios valstybės narės rezidentų tarptautinius sandorius (naudojama tik rodant įsipareigojimus investicijų portfelio sąskaitose ir grynuosius likučius finansinių išvestinių priemonių sąskaitose).

(2) Suskirstymas į sektorius pagal: i) euro zonos savininkus investicijų portfelio turto už euro zonos atveju; ir ii) euro zonos emitentus investicijų portfelio turto ir investicijų portfelio įsipareigojimų euro zonoje atveju.

3 LENTELĖ

Eurosistemos mėnesio tarptautinės atsargos; euro zonos įsipareigojimai, susiję su atsargomis

I. *Oficialiosios atsargos ir kitas turtas užsienio valiutomis (apytiksle rinkos verte)*

A. **Oficialiosios atsargos**

1) Užsienio valiutų atsargos (konvertuojamosiomis užsienio valiutomis)

a) vertybiniai popieriai, iš jų:

— emitento – euro zonos rezidento

b) visi grynieji pinigai ir indėliai

i) kituose NCB, Tarptautinių atsiskaitymų banke (TAB) ir TVF

ii) bankuose, turinčiuose pagrindinę buveinę euro zonoje bei esančiuose užsienyje

iii) bankuose, turinčiuose pagrindinę buveinę ir esančiuose ne euro zonoje

2) Atsargų pozicija TVF

3) SST lėšos

4) Auksas (įskaitant aukso indėlius ir aukso apsikeitimo sandorius)

5) Kitos atsargos

a) išvestinės finansinės priemonės

b) paskolos ne bankams ne rezidentams

c) kitos

B. **Kitas turtas užsienio valiutomis**

a) vertybiniai popieriai, neįtraukti į oficialiąsias atsargas

b) indėliai, neįtraukti į oficialiąsias atsargas

c) paskolos, neįtrauktos į oficialiąsias atsargas

d) išvestinės finansinės priemonės, neįtrauktos į oficialiąsias atsargas

e) auksas, neįtrauktas į oficialiąsias atsargas

f) kitas

II. *Turtą užsienio valiutomis įtakosiantys iš anksto nustatytieji trumpalaikiai grynieji srautai (nominaliąja verte)*

		Pagal terminą (jei tinka, pagal likutinį terminą)		
	Iš viso	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 metų
1. **Paskolos, vertybiniai popieriai ir indėliai užsienio valiutomis** — Išplaukos (–) Pagrindinė suma Palūkanos — Įplaukos (+) Pagrindinė suma Palūkanos				
2. **Išankstinių ir ateities sandorių (įskaitant valiutos apsikeitimo sandorių antrąją operaciją), sudarytų užsienio valiutomis šalies valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgosios pozicijos** a) Trumposios pozicijos (–) b) Ilgosios pozicijos (+)				

		Pagal terminą (jei tinka, pagal likutinį terminą)		
	Iš viso	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 metų
3. **Kiti (nurodyti)** — Išplaukos, susijusios su atpirkimo sandoriais (–) — Įplaukos, susijusios su atvirkštiniais atpirkimo sandoriais (+) — Prekybos kreditas (–) — Prekybos kreditas (+) — Kitos mokėtinos sumos (–) — Kitos gautinos sumos (+)				

III. *Turtą užsienio valiutomis įtakosiantys sąlyginiai trumpalaikiai grynieji srautai (nominaliąja verte)*

		Pagal terminą (jei tinka, pagal likutinį terminą)		
	Iš viso	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 metų
1. **Sąlyginiai įsipareigojimai užsienio valiutomis** a) užstatu apdraustos garantijos skoloms, grąžintinoms per 1 metus b) kiti sąlyginiai įsipareigojimai				
2. **Vertybiniai popieriai užsienio valiutomis, išleisti su pasirinkimo galimybėmis (obligacijos su teise parduoti)**				
3.1. **Nepanaudotos besąlyginės kredito linijos, suteiktos šių institucijų:** a) kitų nacionalinių reguliuojančių pinigų institucijų, TAB, TVF ir kitų tarptautinių organizacijų — kitų nacionalinių reguliuojančių pinigų institucijų (+) — TAB (+) — TVF (+) b) bankų ir kitų finansinių institucijų, turinčių pagrindinę buveinę atskaitingoje šalyje (+) c) bankų ir kitų finansinių institucijų, turinčių pagrindinę buveinę ne atskaitingoje šalyje (+) 3.2. **Nepanaudotos besąlyginės kredito linijos, suteiktos šioms institucijoms:** a) kitoms nacionalinėms reguliuojančioms pinigų institucijoms, TAB, TVF ir kitoms tarptautinėms organizacijoms — kitoms nacionalinėms reguliuojančioms pinigų institucijoms (–) — TAB (–) — TVF (–) b) bankams ir kitoms finansų institucijoms, turinčioms pagrindinę buveinę atskaitingoje šalyje (–) c) bankams ir kitoms finansų institucijoms, turinčioms pagrindinę buveinę ne atskaitingoje šalyje (–)				

		Pagal terminą (jei tinka, pagal likutinį terminą)		
	Iš viso	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 metų
4. **Pasirinkimo sandorių, sudarytų užsienio valiutomis šalies valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgosios pozicijos**				
a) Trumposios pozicijos				
i) Įsigytos teisės parduoti				
ii) Prisiimtos prievolės parduoti				
b) Ilgosios pozicijos				
i) Įsigytos teisės parduoti				
ii) Prisiimtos prievolės parduoti				
PRO MEMORIA: „pelningi pasirinkimo sandoriai“				
1) Einamaisiais valiutų keitimo santykiais				
a) trumpoji pozicija				
b) ilgoji pozicija				
2) + 5 % (5 % atpigimas)				
a) trumpoji pozicija				
b) ilgoji pozicija				
3) – 5 % (5 % pabrangimas)				
a) trumpoji pozicija				
b) ilgoji pozicija				
4) + 10 % (10 % atpigimas)				
a) trumpoji pozicija				
b) ilgoji pozicija				
5) – 10 % (10 % pabrangimas)				
a) trumpoji pozicija				
b) ilgoji pozicija				
6) Kita (nurodyti)				
a) trumpoji pozicija				
b) ilgoji pozicija				

IV. *Pastabų straipsniai*

1) Pateikiami įprastu dažnumu ir laiku:

a) trumpalaikiai įsiskolinimai šalies valiuta, kurie indeksuojami pagal valiutų keitimo santykį;

b) finansinės priemonės, išreikštos užsienio valiutomis, už kurias atsiskaitoma kitais būdais (pvz., šalies valiuta)

— išankstiniai sandoriai, kurių pagrindinė suma neperduodama:

i) trumposios pozicijos,

ii) ilgosios pozicijos,

— kitos priemonės;

c) įkeistas turtas:

— įtrauktas į oficialiąsias atsargas,

— įtrauktas į kitą turtą užsienio valiutomis;

d) paskolinti ir atpirkimo sandoriais užstatyti vertybiniai popieriai:

— paskolinti arba suteikti kaip užstatas ir įtraukti į I dalį,

— paskolinti arba suteikti kaip užstatas, bet neįtraukti į I dalį,

— pasiskolinti arba įsigyti kaip užstatas ir įtraukti į I dalį,

— pasiskolinti arba įsigyti kaip užstatas bet neįtraukti į I dalį;

e) išvestinių finansinių priemonių turtas (grynasis, įvertintas rinkos kaina):

— išankstiniai sandoriai,

— ateities sandoriai,

— apsikeitimo sandoriai,

— pasirinkimo sandoriai,

— kiti;

f) ilgesnio nei vieneri metai likutinio termino išvestinės priemonės (išankstiniai, ateities ar pasirinkimo sandoriai) su privalomosiomis garantinėmis įmokomis:

— išankstinių ir ateities sandorių (įskaitant valiutos apsikeitimo sandorių antrąją operaciją), sudarytų užsienio valiutomis šalies valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgosios pozicijos:

i) trumposios pozicijos,

ii) ilgosios pozicijos,

— pasirinkimo sandorių, sudarytų užsienio valiutomis šalies valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgosios pozicijos:

i) trumposios pozicijos:

— įsigytos teisės parduoti,

— prisiimtos prievolės parduoti;

ii) ilgosios pozicijos:

— įsigytos teisės parduoti,

— prisiimtos prievolės parduoti;

2) Pateikiami rečiau (pvz., vieną kartą per metus):

a) atsargų sudėtis (pagal valiutų grupes):

— valiutos, esančios SST krepšelyje,

— valiutos, nesančios SST krepšelyje.

4 LENTELĖ

Ketvirtiniai nacionaliniai indėliai į tarptautinį euro zonos investicijų balansą (1)

	Turtas	Įsipareigojimai	Grynosios pajamos
I. **Tiesioginės investicijos**			extra
Užsienyje	extra		
— Akcinis kapitalas ir reinvesticijos	extra		
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra		
ii) kiti sektoriai	extra		
— Kitas kapitalas	extra		
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra		
ii) kiti sektoriai	extra		
Atskaitingoje ekonomikoje		extra	
— Akcinis kapitalas ir Reinvesticijos		extra	
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)		extra	
ii) kiti sektoriai		extra	
— Kitas kapitalas		extra	
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)		extra	
ii) kiti sektoriai		extra	
II. **Investicijų portfelis** (2)			
Nuosavybės vertybiniai popieriai	extra/intra	national	
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	—	
ii) Valdžios sektorius	extra/intra	—	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iv) Kiti sektoriai	extra/intra	national	
Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national	
— Obligacijos ir vekseliai	extra/intra	national	
i) reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	national	
ii) valdžios sektorius	extra/intra	national	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iv) kiti sektoriai	extra/intra	national	
— Pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national	
i) reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	national	
ii) valdžios sektorius	extra/intra	national	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iv) kiti sektoriai	extra/intra	national	
III. **Išvestinės finansinės priemonės**	extra	extra	extra
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	extra	extra	extra
ii) Valdžios sektorius	extra	extra	extra
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra	extra	extra
iv) Kiti sektoriai	extra	extra	extra

	Turtas	Įsipareigojimai	Grynosios pajamos
IV. **Kitos investicijos**	extra	extra	extra
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	extra	extra	
— paskolos/gryinieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
ii) Valdžios sektorius	extra	extra	
— prekybos kreditai	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— paskolos	extra		
— grynieji pinigai ir indėliai	extra		
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
iv) Kiti sektoriai	extra	extra	
— prekybos kreditai	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— paskolos	extra		
— grynieji pinigai ir indėliai	extra		
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
V. **Oficialiosios tarptautinės atsargos**	extra		
Piniginis auksas	extra		
SST	extra		
Atsargų pozicija TVF	extra		
Konvertuojamosios valiutos	extra		
— Grynieji pinigai ir indėliai	extra		
— reguliuojančiose pinigų institucijose	extra		
— PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra		
— Vertybiniai popieriai	extra		
— nuosavybės vertybiniai popieriai	extra		
— obligacijos ir vekseliai	extra		
— pinigų rinkos priemonės	extra		
— Išvestinės finansinės priemonės	extra		
Kiti reikalavimai	extra		

(1) „extra“ reiškia pozicijas su euro zonos nerezidentais (investicijų portfelio ir susijusių pajamų atžvilgiu reiškia emitentų buveinę).
„intra“ reiškia pozicijas tarp skirtingų valstybių narių euro zonoje.
„national“ reiškia visas dalyvaujančios valstybės narės rezidentų tarptautines pozicijas (naudojama tik rodant įsipareigojimus investicijų portfelio sąskaitose ir grynuosius likučius finansinių išvestinių priemonių sąskaitose).

(2) Suskirstymas į sektorius pagal: i) euro zonos savininkus investicijų portfelio turto už euro zonos atveju; ir ii) euro zonos emitentus investicijų portfelio turto ir investicijų portfelio įsipareigojimų euro zonoje atveju.

5 LENTELĖ

Metiniai nacionaliniai indėliai į tarptautinį euro zonos investicijų balansą (1)

	Turtas	Įsipareigojimai	Grynosios pajamos
I. **Tiesioginės investicijos**			extra
Užsienyje	extra		
— Akcinis kapitalas ir Reinvesticijos	extra		
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra		
ii) kiti sektoriai	extra		
Iš jų:			
Akcinis kapitalas užsienyje listinguojamose bendrovėse (rinkos verte)	extra		
Akcinis kapitalas užsienyje nelistinguojamose bendrovėse (balanso verte)	extra		
Memorandumo straipsnis:			
Akcinis kapitalas užsienyje listinguojamose bendrovėse (balanso verte)	extra		
— Kitas kapitalas	extra		
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra		
ii) kiti sektoriai	extra		
Atskaitingoje ekonomikoje		extra	
— Akcinis kapitalas ir reinvesticijos		extra	
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)		extra	
ii) kiti sektoriai		extra	
Iš jų:			
Akcinis kapitalas euro zonoje listinguojamose bendrovėse (rinkos verte)		extra	
Akcinis kapitalas euro zonoje nelistinguojamose bendrovėse (balanso verte)		extra	
Memorandumo straipsnis:			
Akcinis kapitalas euro zonoje listinguojamose bendrovėse (balanso verte)		extra	
— Kitas kapitalas		extra	
i) PFI (išskyrus centrinius bankus)		extra	
ii) kiti sektoriai		extra	
II. **Investicijų portfelis** (2)			
Nuosavybės vertybiniai popieriai	extra/intra	national	
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	—	
ii) Valdžios sektorius	extra/intra	—	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iv) Kiti sektoriai	extra/intra	national	

	Turtas	Įsipareigojimai	Grynosios pajamos
Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national	
— Obligacijos ir vekseliai	extra/intra	national	
i) reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	national	
ii) valdžios sektorius	extra/intra	national	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iv) kiti sektoriai	extra/intra	national	
— Pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national	
i) reguliuojančios pinigų institucijos	extra/intra	national	
ii) valdžios sektorius	extra/intra	national	
iii) IPFI (išskyrus centrinius bankus)	extra/intra	national	
iv) kiti sektoriai	extra/intra	national	
III. **Išvestinės finansinės priemonės**	extra	extra	extra
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	extra	extra	extra
ii) Valdžios sektorius	extra	extra	extra
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra	extra	extra
iv) Kiti sektoriai	extra	extra	extra
IV. **Kitos investicijos**	extra	extra	extra
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
ii) Valdžios sektorius	extra	extra	
— prekybos kreditai	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— paskolos	extra		
— grynieji pinigai ir indėliai	extra		
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
iv) Kiti sektoriai	extra	extra	
— prekybos kreditai	extra	extra	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	extra	extra	
— paskolos	extra		
— grynieji pinigai ir indėliai	extra		
— kitas turtas/įsipareigojimai	extra	extra	
V. **Oficialiosios tarptautinės atsargos**	extra		
Piniginis auksas	extra		
SST	extra		
Atsargų pozicija TVF	extra		
Konvertuojamosios valiutos	extra		

	Turtas	Įsipareigojimai	Grynosios pajamos
— Grynieji pinigai ir indėliai	extra		
— reguliuojančiose pinigų institucijose	extra		
— PFI (išskyrus centrinius bankus)	extra		
— Vertybiniai popieriai	extra		
— nuosavybės vertybiniai popieriai	extra		
— obligacijos ir vekseliai	extra		
— pinigų rinkos priemonės	extra		
— išvestinės finansinės priemonės	extra		
Kiti reikalavimai	extra		

(1) „extra“ reiškia pozicijas su euro zonos nerezidentais (investicijų portfelio ir susijusių pajamų atžvilgiu reiškia emitentų buveinę).
„intra“ reiškia pozicijas tarp skirtingų euro zonos valstybių narių.
„national“ reiškia visas dalyvaujančios valstybės narės rezidentų tarptautines pozicijas (naudojama tik rodant įsipareigojimus investicijų portfelio sąskaitose ir grynuosius likučius finansinių išvestinių priemonių sąskaitose).

(2) Suskirstymas į sektorius pagal: i) euro zonos savininkus investicijų portfelio turto už euro zonos atveju; ir ii) euro zonos emitentus investicijų portfelio turto ir investicijų portfelio įsipareigojimų euro zonoje atveju.

6 LENTELĖ

Skolos vertybinių popierių statistika tarptautiniam euro, kaip investicijų valiutos, vaidmeniui analizuoti [1]

Euro	Sandoriai per pirmus/paskutinius šešis metų mėnesius		
		Turtas	Įsipareigojimai
	Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national
	— vekseliai ir obligacijos	extra/intra	national
	— pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national
	Pozicijos birželio pabaigoje/gruodžio pabaigoje		
		Turtas	Įsipareigojimai
	Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national
	— vekseliai ir obligacijos	extra/intra	national
	— pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national
JAV doleris	Sandoriai per pirmus/paskutinius šešis metų mėnesius		
		Turtas	Įsipareigojimai
	Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national
	— vekseliai ir obligacijos	extra/intra	national
	— pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national
	Pozicijos birželio pabaigoje/gruodžio pabaigoje		
		Turtas	Įsipareigojimai
	Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national
	— vekseliai ir obligacijos	extra/intra	national
	— pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national
Kitos valiutos	Sandoriai per pirmus/paskutinius šešis metų mėnesius		
		Turtas	Įsipareigojimai
	Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national
	— vekseliai ir obligacijos	extra/intra	national
	— pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national
	Pozicijos birželio pabaigoje/gruodžio pabaigoje		
		Turtas	Įsipareigojimai
	Skolos vertybiniai popieriai	extra/intra	national
	— vekseliai ir obligacijos	extra/intra	national
	— pinigų rinkos priemonės	extra/intra	national

[1] „extra“ reiškia pozicijas su euro zonos nerezidentais (investicijų portfelio ir susijusių pajamų atžvilgiu reiškia emitentų buveinę).
„intra“ reiškia sandorius/pozicijas tarp skirtingų euro zonos valstybių narių.
„national“ reiškia visus dalyvaujančios valstybės narės rezidentų tarptautinius sandorius/pozicijas (naudojama tik rodant įsipareigojimus investicijų portfelio sąskaitose ir grynuosius likučius finansinių išvestinių priemonių sąskaitose).

7 LENTELĖ

Ketvirtinių nacionalinių indėlių į euro zonos mokėjimų balansą geografinis suskirstymas [1]

	Kreditas	Debetas	Grynosios pajamos
I. **Einamoji sąskaita**			
Prekės	Step 3	Step 3	Step 3
Paslaugos	Step 3	Step 3	Step 3
Pajamos			
Kompensacija darbuotojams	Step 3	Step 3	Step 3
Investicinės veiklos pajamos			
— tiesioginių investicijų	Step 3	Step 3	Step 3
— investicijų portfelis	Step 3		
— kitos investicijos	Step 3	Step 3	Step 3
Einamieji pervedimai	Step 3	Step 3	Step 3
II. **Kapitalo sąskaita**	Step 3	Step 3	Step 3
	Grynasis turtas	Grynieji įsipareigojimai	Grynosios pajamos
III. **Finansinė sąskaita**			
Tiesioginės investicijos			Step 3
Užsienyje			Step 3
— Akcinis kapitalas			Step 3
— Reinvesticijos			Step 3
— Kitas kapitalas			Step 3
Atskaitingoje ekonomikoje			Step 3
— Akcinis kapitalas			Step 3
— Reinvesticijos			Step 3
— Kitas kapitalas			Step 3
Investicijų portfelis	Step 3		
Akcinis kapitalas	Step 3		
Skolos vertybiniai popieriai	Step 3		
— obligacijos ir vekseliai	Step 3		
— pinigų rinkos priemonės	Step 3		
Išvestinės finansinės priemonės			
Kitos investicijos	Step 3	Step 3	Step 3
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	Step 3	Step 3	
ii) Valdžios sektorius	Step 3	Step 3	
— prekybos kreditai	Step 3	Step 3	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	Step 3	Step 3	
— paskolos	Step 3		
— grynieji pinigai ir indėliai	Step 3		
— kitas turtas/įsipareigojimai	Step 3	Step 3	

	Grynasis turtas	Grynieji įsipareigojimai	Grynosios pajamos
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	Step 3	Step 3	
iv) Kiti sektoriai	Step 3	Step 3	
— prekybos kreditai	Step 3	Step 3	
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	Step 3	Step 3	
— paskolos	Step 3		
— grynieji pinigai ir indėliai	Step 3		
— kitas turtas/įsipareigojimai	Step 3	Step 3	
Oficialiosios tarptautinės atsargos			

(1) „Step 3“ reiškia geografinį suskirstymą, detalizuotą 9 lentelėje.

8 LENTELĖ

Metinių nacionalinių indėlių į tarptautinį euro zonos investicijų balansą geografinis suskirstymas [1]

	Turtas	Įsipareigojimai	Grynosios pajamos
I. **Tiesioginės investicijos**			
Užsienyje	Step 3		
— Akcinis kapitalas ir reinvesticijos	Step 3		
— Kitas kapitalas	Step 3		
Atskaitingoje ekonomikoje		Step 3	
— Akcinis kapitalas ir reinvesticijos		Step 3	
— Kitas kapitalas		Step 3	
II. **Investicijų portfelis**			
Nuosavybės vertybiniai popieriai	Step 3		
Skolos vertybiniai popieriai	Step 3		
— Obligacijos ir vekseliai	Step 3		
— Pinigų rinkos priemonės	Step 3		
III. **Išvestinės finansinės priemonės**			
IV. **Kitos investicijos**	Step 3	Step 3	Step 3
i) Reguliuojančios pinigų institucijos	Step 3	Step 3	
ii) Valdžios sektorius	Step 3	Step 3	
— prekybos kreditai	Step 3		
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	Step 3		
— paskolos	Step 3		
— grynieji pinigai ir indėliai	Step 3		
— kitas turtas/įsipareigojimai	Step 3	Step 3	
iii) PFI (išskyrus centrinius bankus)	Step 3	Step 3	
iv) Kiti sektoriai	Step 3	Step 3	
— prekybos kreditai	Step 3		
— paskolos/grynieji pinigai ir indėliai	Step 3		
— paskolos	Step 3		
— grynieji pinigai ir indėliai	Step 3		
— kitas turtas/įsipareigojimai	Step 3		
V. **Oficialiosios tarptautinės atsargos**			

[1] „Step 3“ reiškia geografinį suskirstymą, detalizuotą 9 lentelėje.

9 LENTELĖ

ECB ketvirčio mokėjimų balanso srautų ir metų tarptautinių investicijų balanso duomenų geografinis suskirstymas

— Danija
— Švedija
— Jungtinė Karalystė
— ES institucijos [1]
— Kitos ES valstybės narės (t. y. Čekijos Respublika, Estija, Kipras, Latvija, Lenkija, Lietuva, Malta, Slovakija, Slovėnija ir Vengrija) [2]
— Šveicarija
— Kanada
— Jungtinės Amerikos Valstijos
— Japonija
— Ypatingai palankų mokesčių režimą numatantys centrai [3]
— Tarptautinės organizacijos, išskyrus ES institucijas [4]
— Likusioji dalis [5]

10 LENTELĖ

Teritorijos, sudarančios euro zonos valstybių narių dalį ar šalys, susijusios su euro zonos valstybėmis narėmis

Teritorijos, sudarančios euro zonos dalį:
— Helgolandas (Vokietija),
— Kanarų salos, Seuta ir Melilija (Ispanija),
— Monakas, Gviana, Gvadelupa, Martinika, Reunionas, Sen Pjero sala ir Mikelonas, Majotas (Prancūzija),
— Madeira, Azorai (Portugalija),
— Alandų salos (Suomija).
Teritorijos, susijusios su euro zonos valstybėmis narėmis, kurias reikia įtraukti į kategoriją „kitos šalys“:
— Büsingen teritorija (ne Vokietija),
— Andora (nei Ispanija, nei Prancūzija),
— Nyderlandų Antilai ir Aruba (ne Nyderlandai),
— Prancūzų Polinezija, Naujoji Kaledonija ir Valis ir Futuna salos (ne Prancūzija),
— San Marinas ir Vatikano miestas (ne Italija).

(1) Sudėtį žr. 12 lentelėje. Individualaus paskirstymo nereikalaujama.
(2) Individualaus paskirstymo nereikalaujama.
(3) Privaloma tik mokėjimų balanso finansinei atskaitomybei, su tuo susijusioms pajamų ataskaitoms ir tarptautiniam investicijų balansui. Apie einamųjų sąskaitų (išskyrus pajamas) srautus į ypatingai palankų mokesčių režimą numatančius centrus gali būti atsiskaitoma arba atskirai, arba neišskiriant jų iš likučio kategorijos. Sudėtį žr. 11 lentelėje. Individualaus paskirstymo nereikalaujama.
(4) Sudėtį žr. 12 lentelėje. Individualaus paskirstymo nereikalaujama.
(5) Apskaičiuojama kaip likutis (išskiriant iš bendro nacionalinio indėlio į euro zonos mokėjimų balansą/tarptautinį investicijų balansą straipsnio pirmiau išvardytų partnerių sumas).

11 LENTELĖ

ECB ketvirčio mokėjimų balanso srautų ir metų tarptautinių investicijų balanso duomenų geografinės klasifikacijos ypatingai palankų mokesčių režimą numatančių finansinių centrų sąrašas

ISO kodai	Eurostat + EBPO Ypatingai palankų mokesčių režimą numatantys finansiniai centrai
AD	Andora
AG	Antigva ir Barbuda
AI	Angila
AN	Nyderlandų Antilai
BB	Barbadosas
BH	Bahreinas
BM	Bermuda
BS	Bahamos
BZ	Belizas
CK	Kuko salos
DM	Dominika
GD	Grenada
GG	Gernsis
GI	Gibraltaras
HK	Hongongas
IM	Meno sala
JE	Džersis
JM	Jamaika
KN	Sent Kitsas ir Nevis
KY	Kaimanų salos
LB	Libanas
LC	Sent Lusija
LI	Lichtenšteinas
LR	Liberija
MH	Maršalo salos
MS	Montseratas
MV	Maldyvai
NR	Nauru
NU	Niue
PA	Panama
PH	Filipinai
SG	Singapūras
TC	Turks ir Caicos salos
VC	Sent Vinsentas ir Grenadinai
VG	Britų Virdžinijos salos
VI	JAV Virdžinijos salos
VU	Vanuatu
WS	Samoa

12 LENTELĖ

ECB ketvirčio mokėjimų balanso srautų ir metų tarptautinių investicijų balanso duomenų geografinės klasifikacijos tarptautinių organizacijų sąrašas [1]

1.	**Europos Sąjungos institucijos**
1.1.	*Pagrindinės Europos Sąjungos institucijos, įstaigos ir struktūros (išskyrus ECB)*
	EIB (Europos investicijų bankas)
	EC (Europos Komisija, EK)
	EDF (Europos plėtros fondas, EPF)
	EIF (Europos investicijų fondas)
1.2.	*Kitos Europos Sąjungos institucijos, įstaigos ir struktūros, išlaikomos iš bendro biudžeto*
	Europos Parlamentas
	Europos Sąjungos Taryba
	Teisingumo Teismas
	Audito Rūmai
	Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
	Regionų komitetas
	Kitos Europos Sąjungos institucijos, įstaigos ir struktūros
2.	**Tarptautinės organizacijos**
2.1.	*Tarptautinės pinigų organizacijos*
	IMF (Tarptautinis valiutos fondas, TVF)
	BIS (Tarptautinių atsiskaitymų bankas, TAB)
2.2.	*Tarptautinės ne pinigų organizacijos*
2.2.1.	Pagrindinės Jungtinių Tautų organizacijos
	WTO (Pasaulinė prekybos organizacija, PPO)
	IBRD (Tarptautinis rekonstrukcijos ir plėtros bankas, TRPB)
	IDA (Tarptautinė plėtros asociacija, TPA)
2.2.2.	Kitos Jungtinių Tautų organizacijos
	UNESCO (Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija)
	FAO (Maisto ir žemės ūkio organizacija)
	WHO (Pasaulinė sveikatos apsaugos organizacija, PSAO)
	IFAD (Tarptautinis žemės ūkio plėtros fondas)
	IFC (Tarptautinė finansų korporacija)
	MIGA (Daugiašalių investicijų garantavimo agentūra)
	UNICEF (Jungtinių Tautų Vaikų fondas)
	UNHCR (Jungtinių Tautų Pabėgėlių reikalų vyriausiasis komisaras)
	UNRWA (Jungtinių Tautų Paramos bei darbų agentūra Palestinai)
	IAEA (Tarptautinė atominės energijos agentūra, TAEA)
	ILO (Tarptautinė darbo organizacija)
	ITU (Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga)

[1] Pagal Europos Komisijos (Eurostat) MB vademekumą.

2.2.3. Kitos svarbesnės tarptautinės organizacijos, įstaigos ir struktūros (išskyrus ECB)
OECD (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, EBPO)
IADB (Amerikos plėtros bankas)
AfDB (Afrikos plėtros bankas)
AsDB (Azijos plėtros bankas)
EBRD (Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas)
IIC (Amerikos investicijų korporacija)
NIB (Šiaurės Europos investicijų bankas)
IBEC (Tarptautinis ekonominio bendradarbiavimo bankas)
IIB (Tarptautinis investicijų bankas)
CDB (Karibų plėtros bankas)
AMF (Arabų valiutos fondas)
BADEA (Arabų bankas ekonomikos plėtrai Afrikoje)
CASDB (Centrinės Afrikos valstybių plėtros bankas)
Afrikos plėtros fondas
Azijos plėtros fondas
Specialus vieningas plėtros fondas (Fonds spécial unifié de développement)
CABEI (Centrinės Amerikos ekonominės integracijos bankas)
ADC (Andų plėtros korporacija)
2.2.4. Kitos tarptautinės organizacijos
NATO (Šiaurės Atlanto Sutarties organizacija)
Europos Taryba
ICRC (Tarptautinis Raudonojo kryžiaus komitetas)
ESA (Europos erdvės agentūra)
EPO (Europos patentų agentūra)
EUROCONTROL (Europos oro navigacijos saugumo organizacija)
EUTELSAT (Europos palydovinio ryšio organizacija)
INTELSAT (Tarptautinė palydovinio ryšio organizacija)
EBU/UER (Europos radijo ir televizijos transliacijos sąjunga)
EUMETSAT (Europos meorologinių palydovų panaudojimo organizacija)
ESO (Europos pietų observatorija)
ECMWF (Europos vidutinės trukmės orų prognozės centras)
EMBL (Europos molekulinės biologijos laboratorija)
CERN (Europos branduolinių tyrimų organizacija)
IOM (Tarptautinė migracijos organizacija)

13 LENTELĖ

Reikalavimų ir terminų santrauka

Straipsnis	Pirmasis ataskaitinis laikotarpis (-iai)	Pirmasis perdavimas/ terminas	Atitinkama (-os) gairių nuostata (-os)
Geografinis suskirstymas (išskyrus kitas investicijų priemones)			2(4) str., III priedo 2 skirsnis
Ketvirčio MB	2003 I–2004 I ketv.	2004 birželio pabaiga	II priedas, 7 lentelė
Metinis TIB	2002 ir 2003	2004 rugsėjo pabaiga	II priedas, 8 lentelė
Kitų investicijų priemonių gegografinis suskirstymas			2(4) str., III priedo 2 skirsnis
Ketvirčio MB.	2004 I–2005 II ketv.	2005 rugsėjo pabaiga	II priedas, 7 lentelė
Metinis TIB	2003 ir 2004	2005 rugsėjo pabaiga	II priedas, 8 lentelė
Ketvirčio TIB	2003 IV–2004 III ketv.	2004 gruodžio pabaiga	3(4) str.
Investicijų portfelis pagal atskirus vertybinius popierius			
Ketvirčio TIB	2007 IV ketv. balanso duomenys	2008 kovo pabaiga	2(6) str.
Metinis TIB	2007	2008 rugsėjo pabaiga	2(6) str.
Investicijų portfelio (vidinis) turtas, suskirstytas pagal emitento sektorių			2(3) str.
Mėnesio MB	2006 sausis–balandis	2006 birželis	II priedo 1 lentelė
Ketvirčio MB	2006 I ketv.	2006 birželio pabaiga	II priedo 2 lentelė
Ketvirčio TIB	2005 IV ir 2006 I ketv.	2006 birželio pabaiga	II priedo 4–5 lentelės
Metinis TIB	2005	2006 rugsėjo pabaiga	II priedo 4–5 lentelės
TUI papildoma klasifikacija pagal akcinio kapitalo įvertinimą			III priedo 1.3 skirsnis
Metinis TIB	2004 ir 2005	2006 rugsėjo pabaiga	II priedo 5 lentelė ir III priedo 1 lentelė
Paskolų/indėlių paskirstymas			
Mėnesio MB	2004 sausis ir vasaris	2004 balandis	II priedo 1 lentelė
Ketvirčio MB	2004 I ketv.	2004 birželio pabaiga	II priedo 2 lentelė
Ketvirčio TIB	2003 IV–2004 III ketv.	2004 gruodžio pabaiga	II priedo 4 lentelė
Metinis TIB	2003	2004 rugsėjo pabaiga	II priedo 5 lentelė

Straipsnis	Pirmasis ataskaitinis laikotarpis (-iai)	Pirmasis perdavimas/ terminas	Atitinkama (-os) gairių nuostata (-os)
Grynųjų pinigų klasifikavimas pagal skolos vertybinius popierius (EUR/ ne EUR)			3(6) str.
Šešių mėnesių sandoriai	2004 liepa–gruodis	2005 birželio pabaiga	II priedo 6 lentelė
Birželio pabaigos/gruodžio pabaigos balanso duomenys	2004	2005 birželio pabaiga	II priedo 6 lentelė
Grynųjų pinigų klasifikavimas pagal skolos vertybinius popierius (EUR/ USD/kitos valiutos)			3(6) str.
Šešių mėnesių sandoriai	2007 liepa–gruodis	2008 birželio pabaiga	II priedo 6 lentelė
Birželio pabaigos/gruodžio pabaigos balanso duomenys	2007	2008 birželio pabaiga	II priedo 6 lentelė

III PRIEDAS

Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikoje bei tarptautinių atsargų šablone naudotinos sąvokos ir apibrėžimai

Siekiant sudaryti reikšmingą euro zonos suvestinę statistiką su užsienio šalimis, buvo nustatytos mokėjimų balanso statistikos (pajamų, kapitalo ir finansinių sąskaitų), tarptautinių investicijų balanso statistikos srityje ir tarptautinių atsargų šablone naudojamos sąvokos ir apibrėžimai. Šios sąvokos ir apibrėžimai remiasi vadinamu „Įgyvendinimo paketu“ (1996 m. liepos mėn.) ir papildomais Europos centrinio banko valdančiosios tarybos patvirtintais dokumentais. Formuluojant šias sąvokas ir apibrėžimus, kaip pagrindas buvo naudojami dabartiniai tarptautiniai standartai, tokie kaip penktasis Tarptautinio valiutos fondo (TVF) Mokėjimų balanso taisyklių (toliau – BPT5) leidimas ir TVF/Tarptautinių atsiskaitymų banko Tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo šablonas. Žemiau yra išvardyti svarbiausi suderinimo pasiūlymai, atitinkantys ECB metodologines pastabas „Dėl euro zonos mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso (įskaitant atsargas)“, paskelbtas jo tinklalapyje http://www.ecb.int. Papildomų nurodymų galima rasti ECB leidinio „Europos Sąjungos mokėjimų balanso/tarptautinių investicijų balanso statistiniai metodai“ 2 ir 3 skyriuose (toliau – MB knyga), kuris kasmet atnaujinamas ir kurį galima rasti ir tinklalapyje, ir popieriniu pavidalu.

1. **Pasirinktų straipsnių sąvokos ir apibrėžimai**

1.1. *Investicinės veiklos pajamos (žr. taip pat MB knygos 3.4 skirsnį)*

Investicinės veiklos pajamas sudaro pajamos, gautos iš euro zonos rezidento nuosavybėje esančio ne euro zonos finansinio turto (kredito pozicijų) ir atitinkamai pajamos, gautos iš ne euro zonos rezidento nuosavybėje esančio euro zonos finansinio turto (debeto pozicijų). Jeigu galima nustatyti atskirai, (kapitalo) investicijų pelnas ir nuostoliai nerodomi kaip pajamos iš investicijų, bet kaip investicijų vertės pakitimai dėl rinkos kainų kitimo.

Investicinės veiklos pajamos apima pajamas, gautas iš tiesioginių investicijų, investicijų portfelio ir kitų investicijų bei iš Eurosistemos oficialiųjų tarptautinių atsargų. Tačiau grynieji srautai, susiję su palūkanų normos išvestinėmis priemonėmis, apskaitomi finansinės sąskaitos „finansinių išvestinių priemonių“ straipsnyje. Reinvesticijos yra apskaitomos „tiesioginių investicinės veiklos pajamose“. Jos apibūdinamos kaip tiesioginė investuotojo bendro konsoliduoto pelno, kurį uždirbo tiesioginio investavimo įmonė per ataskaitinį laikotarpį, dalis (atskaičius mokesčius, palūkanas ir nusidėvėjimą) be dividendų, kurie turi būti sumokėti per tą ataskaitinį laikotarpį, net jeigu tie dividendai gaunami iš pelno, uždirbto praeitais laikotarpiais.

Reikalavimai mėnesio ir ketvirčio mokėjimų balanso duomenims yra beveik tokie pat kaip TVF standartinių komponentų, kaip apibrėžiama BPM5 taisyklėse. Pagrindinis skirtumas yra tas, kad ECB nereikalauja skirstyti smulkiau tiesioginių investicinės veiklos pajamų, gautų iš akcinio kapitalo į paskirstytą ir nepaskirstyta pelną.

Palūkanų pajamos apskaitomos kaupimo pagrindu (toks reikalavimas netaikomas mėnesio duomenims). Dividendai įrašomi apskaitoje ta data, kada jie tampa mokėtinais. Reinvesticijos turi būti įrašomos tuo laikotarpiu, kai yra uždirbamos.

1.2. *Kapitalo sąskaita (žr. taip pat MB knygos 3.6 skirsnį)*

Kapitalo sąskaitos apima kapitalo pervedimus ir nepagaminto nefinansinio turto įsigijimą/pardavimą. Einamieji pervedimai turi būti apskaitomi einamojoje sąskaitoje. Kapitalo pervedimus sudaro: i) pagrindinės priemonės; ii) pervedimai lėšų, susijusių ar priklausomų nuo pagrindinių priemonių įsigijimo ar pardavimo; ir iii) kreditorių įsiskolinimų anuliavimas, negaunant mainais jokio atlygio. Kapitalo pervedimai gali būti atliekami grynais arba natūra (kaip pavyzdžiui, atleidimas nuo skolos). Skirtumas tarp einamųjų ir kapitalo pervedimų praktiškai priklauso nuo to, kaip šalis gavėja panaudoja pervedimą. Nepagaminto nefinansinio turto įsigijimas/pardavimas apima daugiausia nematerialų turtą, kaip patentai, nuoma ar kiti perleidžiami kontraktai. Tik tokio turto pirkimas/pardavimas, bet ne jo panaudojimas, turi būti apskaitomas šiame kapitalo sąskaitos straipsnyje.

Jeigu pagal TVF standartinius komponentus kapitalo sąskaitą sudaro pagal sektorius suskirstyti straipsniai „valdžios sektorius“ ir „kiti sektoriai“ (kurie toliau išskaidyti smulkiau), tai ECB sudaro tik bendrosios kapitalo sumos sąskaitą, be jokio išskaidymo.

1.3. *Tiesioginės investicijos (žr. taip pat MB knygos 3.7 skirsnį)*

Tiesioginė investicija – tai tarptautinių investicijų kategorija, kuri atspindi subjekto, rezidento vienoje ekonomikoje, tikslą įsigyti ilgalaikį interesą įmonėje, kuri yra kitos ekonomikos rezidentė. Pagal tarptautinius standartus (TVF) „10 % nuosavybės kriterijus“ taikomas, siekiant nustatyti tiesioginių investicijų ryšius, t. y. ilgalaikį interesą euro zonos mokėjimų balanso/tarptautinių investicijų balanso atveju. Remiantis šiuo kriterijumi tiesioginių investicijų ryšiai gali egzistuoti tarp daugelio susijusių įmonių, nepaisant to ar tie ryšiai apima vieną ar daugiau grandinių. Jie gali išsiplėsti iki tiesioginių investicijų įmonės filialų, filialams priklausančių padalinių ir junginių. Nustačius tiesiogines investicijas, visi kiti finansiniai srautai tarp susijusių subjektų arba investicijos susijusiuose subjektuose yra apskaitomi kaip tiesioginių investicijų sandoriai/pozicijos ([1]).

Remiantis TVF standartais ir Eurostat/EBPO rekomendacijomis, euro zonos tiesioginių investicijų ryšiai yra apskaitomi, panaudojant krypties principą, kuris numato, kad finansiniai sandoriai tarp euro zonos rezidento tiesioginio investuotojo ir ne euro zonos tiesioginių investicijų įmonės yra klasifikuojami kaip „tiesioginės investicijos užsienyje“. Atitinkamai, finansiniai sandoriai tarp rezidenčių tiesioginių investicijų įmonių ir ne euro zonos tiesioginių investuotojų yra apskaitomi euro zonos mokėjimų balanso straipsnyje „tiesioginės investicijos atskaitingoje ekonomikoje“.

Tiesioginės investicijos susideda iš akcinio kapitalo, reinvesticijų ir „kito kapitalo“, susijusio su įvairiomis skolos operacijomis tarp bendrovių. Į akcinį kapitalą įeina akcijos filialuose, taip pat akcijos dukterinėse įmonėse bei junginiuose. Reinvesticijas sudaro tiesioginio investuotojo pelno dalį, kurios dukterinės įmonės ir junginiai nepaskirstė dividendų forma, ir filialų pelną, nepervestą tiesioginiam investuotojui bei apskaitomą straipsnyje „investicinės veiklos pajamos“, kompensuojantis įrašas. „Kitas kapitalas“ apima visas finansines operacijas tarp susijusių bendrovių (lėšų skolinimasis ir skolinimas) – įskaitant skolos vertybinius popierius ir tiekėjų kreditus (t. y. prekybos kreditus) – tarp tiesioginių investuotojų ir dukterinių įmonių, filialų bei junginių.

Tarptautiniu mastu rekomenduojama tiesioginių investicijų likučių vertę nustatinėti naudojantis rinkos kainomis. Šis metodas taikomas vertinant akcinį kapitalą biržose listinguojamų tiesioginių investicijų bendrovių atveju. Priešingai, nelistinguojamų tiesioginių investicijų bendrovių atveju akcinis kapitalas yra vertinamas pagal balanso vertę, panaudojant bendrą apibrėžimą, į kurį įeina šie apskaitos straipsniai:

i) apmokėtas kapitalas (išskyrus nuosavas akcijas ir įskaitant pelno iš akcijų sąskaitas);

ii) visos atsargų rūšys (įskaitant negrąžintinas investicijas, kai pagal apskaitos rekomendacijas jos laikomos bendrovių atsargomis) ir

iii) nepaskirstytas pelnas, atskaičius nuostolius (įskaitant rezultatus už einamuosius metus).

Kaip memorandumo straipsniai, listinguojamų tiesioginių investicijų įmonių akcinio kapitalo balanso vertės taip pat turi būti pateikiamos naudojant tą patį bendrą apibrėžimą.

Jungtinė ECB/Komisijos darbo grupė tiesioginių užsienio investicijų klausimais pateikė tam tikras rekomendacijas, kuriomis siekiama suderinti metodologiją ir praktiką valstybėse narėse. 1 lentelėje pateikiamos pagrindinės rekomendacijos.

1.4. *Investicijų portfelis (žr. taip pat MB knygos 3.8 skirsnį)*

Euro zonos investicijų portfelio sąskaita apima: i) nuosavybės vertybinius popierius ir ii) skolos vertybinius popierius, obligacijų ir vekselių bei pinigų rinkos priemonių forma, jeigu jie neįtraukti arba į tiesioginių investicijų, arba oficialiųjų atsargų kategorijas. Į investicijų portfelį neįeina išvestinės finansinės priemonės, taip pat ir atpirkimo sandoriai bei vertybinių popierių skolinimas.

Straipsnis „nuosavybės vertybiniai popieriai“ apima visas priemones, kurios pažymi reikalavimus į įregistruotų įmonių liekamąją vertę, po to, kai bus įvykdyti visų kreditorių reikalavimai. Akcijos, akcinis kapitalas, privilegijuotasis akcinis kapitalas ar privilegijuotosios akcijos, dalyvavimo kapitale pažymėjimas ar panašūs dokumentai pažymi nuosavybės teisę į nuosavą kapitalą. Taip pat į šį straipsnį įeina investicijos į kolektyvinio investavimo subjektų, pavyzdžiui, investicinių fondų, akcijas arba sandoriai su jų akcijomis.

([1]) Išimtys susijusios su finansinių išvestinių priemonių sandoriais/pozicijomis tarp filialų, dėl kurių euro zonos lygyje buvo susitarta apskaityti juos kategorijoje „finansinės išvestinės priemonės“, o ne kategorijoje „tiesioginės investicijos/kitas kapitalas“.

Obligacijos ir vekseliai yra išleisti vertybiniai popieriai, kurių pradinis terminas yra virš vienerių metų, ir kurie paprastai suteikia turėtojui: i) besąlyginę teisę į fiksuotas pinigines pajamas arba į sutartyje nustatytas kintamas pinigines pajamas (palūkanų mokėjimus, kurie nepriklauso nuo skolininko pajamų) ir ii) besąlyginę teisę į fiksuotą sumą, grąžinant pagrindinę skolos sumą nurodytą dieną ar nurodytomis dienomis.

Skirtingai nuo obligacijų ir vekselių, pinigų rinkos priemonės yra išleisti vertybiniai popieriai, kurių pradinis terminas yra iki metų arba lygus vieneriems metams. Jos paprastai suteikia turėtojui besąlyginę teisę nurodytą dieną gauti paskelbtą fiksuotą pinigų sumą. Šiomis priemonėmis paprastai yra prekiaujama su nuolaida organizuotose rinkose; ta nuolaida priklauso nuo palūkanų normos ir laiko, likusio iki išpirkimo termino.

Darbo grupei dėl investicijų portfelio duomenų rinkimo sistemų pateikus ataskaitą, buvo atlikta nacionalinė galimybių studija dėl galimybės rinkti duomenis pagal atskirus vertybinius popierius euro zonos mastu. Ši studija buvo atlikta tuometinėse 15 Europos Sąjungos valstybėse narėse ir užbaigtos susitarimu rinkti bent jau duomenis apie ketvirčio investicijų portelio likučius euro zonoje pagal atskirus vertybinius popierius. Šiuo susitarimu buvo nustatyti keturi galimi investicijų portfelio statistikos sudarymo modeliai, kurie pateikiami lentelėje VI priede.

Klasifikuojant euro zonos investicijų portfelio grynuosius įsipareigojimus pagal sektorius, reikalavimai, taikomi dėl tarptautinių investicijų balanso duomenų, yra tokie pat kaip ir dėl mokėjimo balanso srautų.

Investicijų portfelio sandoriai euro zonos mokėjimų balanse apskaitomi, kai euro zonos kreditoriai arba debitoriai įrašo pretenziją arba įsipareigojimą savo apskaitoje. Sandoriai yra apskaitomi jų įvykdymo metu gautomis ar sumokėtomis kainomis, išskaičius komisinius ir išlaidas. Taigi, vertybinių popierių su atkarpomis atveju, įtraukiamos palūkanos, susikaupusios nuo paskutinio palūkanų mokėjimo, ir, jeigu vertybiniai popieriai buvo išleisti su nuolaida, palūkanos, susikaupusios nuo emisijos įtraukimo į balansą. Susikaupusias palūkanas įtraukti reikia ketvirčio mokėjimų balanso finansinėje sąskaitoje ir tarptautinių investicijų balanse; mėnesio mokėjimų balanse skatinama tokia pat tvarka; šie įrašai ketvirčio (ir mėnesio) finansinėje sąskaitoje turi turėti balansuojančius įrašus atitinkamoje pajamų sąskaitoje.

1.5. *Išvestinės finansinės priemonės (žr. taip pat MB knygos 3.9 skirsnį)*

Išvestinės finansinės priemonės yra finansinės priemonės, susijusios su konkrečia finansine priemone, rodikliu ar preke, kurių pagalba finansinėse rinkose gali vykti prekyba tam tikromis finansinėmis rizikomis jų nuosava teise. Sandoriai su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis laikomi atskirais sandoriais, o ne neatsiejama sandorių, vykdomų su pagrindinėmis priemonėmis, su kuriais jie gali būti susiję, vertės dalimi.

Pasirinkimo, ateities, apsikeitimo, išankstinių užsienio valiutos sandorių, išvestinių kredito priemonių ir išvestinių priemonių, išleistų kartu su pagrindine priemone, operacijos bei pozicijos apskaitomos mokėjimų balanse, tarptautinėse atsargose ir tarptautinių investicijų balanse. Vadovaujantis praktiniais sumetimais, neskiriamos išvestinės priemonės, išleistos kartu su pagrindine priemone, nuo pagrindinės priemonės, su kuria jos yra susijusios.

Remiantis paskutiniaisiais tarptautiniais susitarimais, grynieji srautai, susiję su palūkanų normų išvestinėmis priemonėmis, apskaitomi kaip išvestinės finansinės priemonės, o ne kaip investicinės veiklos pajamos. Dėl konkrečių išvestinių kredito priemonių klasifikacijos reikėtų spręsti atskirai kiekvienu konkrečiu atveju.

Į garantinio užstato mokėjimus žiūrima kaip į indėlių pasikeitimus, ir jie turėtų būti apskaitomi, jeigu tokie pasikeitimai nustatomi, „kitų investicijų“ sąskaitoje. Papildomo garantinio užstato mokėjimų traktavimas priklauso nuo papildomo garantinio užstato formos: pasirinkimo sandorių papildomo garantinio užstato mokėjimai iš esmės yra laikomi indėlių pasikeitimu ir turėtų būti apskaitomi, jeigu tokie nustatomi, straipsnyje „kitos investicijos“. Ateities sandorių papildomo garantinio užstato mokėjimai iš esmės laikomi sandoriais su išvestinėmis priemonėmis ir turėtų būti apskaitomi straipsnyje „išvestinės finansinės priemonės“.

Pasirinkimo sandorių atveju apskaitoma visa premija (t. y. pasirinkimo sandorio pirkimo/pardavimo kaina ir priklausantis mokestis už paslaugas).

Išvestinių finansinių priemonių vertė turėtų būti nustatoma pagal rinkos kainą.

Sandorių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis apskaita įvyksta, kai ir euro zonos kreditoriai, ir debitoriai įrašo reikalavimą arba įsipareigojimą savo apskaitoje. Dėl to, kad praktiškai sunku atskirti kai kurių išvestinių priemonių turto ir įsipareigojimų srautus, visos operacijos su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis euro zonos mokėjimų balanse apskaitomos grynuoju pagrindu. Išvestinių finansinių priemonių turto ir įsipareigojimų pozicijos tarptautinių investicijų balanse apskaitomos bendrąja verte, išskyrus išvestines finansines priemones, patenkančias į oficialiųjų tarptautinių atsargų kategoriją, kurios apskaitomos grynąja verte.

1.6. *Kitos investicijos (žr. taip pat MB knygos 3.10 skirsnį)*

Kitos investicijos apibrėžiamos kaip likusi kategorija, į kurią įeina visos finansinės operacijos, kurios nebuvo apskaitytos tiesioginių investicijų, investicijų portfelio, išvestinių finansinių priemonių ar oficialiųjų tarptautinių atsargų kategorijose.

Kitos investicijos apima prekybos kreditus, paskolas, grynuosius pinigus ir indėlius bei kitą turtą/kitus įsipareigojimus. Jos taip pat apima sukauptų pajamų iš priemonių, apskaitomų kitų investicijų straipsnyje, kompensuojančius įrašus.

Prekybos kreditus sudaro euro zonos tiekėjų ar pirkėjų pretenzijos arba įsipareigojimai, atsirandantys atitinkamai dėl tiesioginio kredito suteikimo už prekių ir paslaugų sandorius ir avansinių mokėjimų už vykdomą darbą (ar darbą, kuris bus vykdomas), susijusį su tokiais sandoriais.

Paskolos/grynieji pinigai ir indėliai apima sandorius su toliau išvardintomis finansinėmis priemonėmis arba investicijas į šias finansines priemones: paskolas, t.y. finansinį turtą, sukurtą kreditoriui (skolintojui) tiesiogiai skolinant lėšas debitoriui (skolininkui), pasinaudojant mechanizmu, kai skolintojas arba negauna jokio vertybinio popieriaus, arba gauna neapyvartinį dokumentą arba priemonę, atpirkimo sandorio operacijas, grynuosius pinigus ir indėlius. Tai apima, *inter alia*, paskolas prekybos finansavimui, kitas paskolas ir avansinius mokėjimus (įskaitant turto įkeitimą) bei finansinę išperkamąją nuomą. Skirtumas tarp „paskolų“ ir „grynųjų pinigų ir indėlių“ yra pagrįstas skolininko pobūdžiu. Tai reiškia, kad, kiek tai susiję su turtu, pinigai, suteikti euro zonos pinigų turėtojų sektoriaus ne euro zonos bankams, turi būti klasifikuojami kaip „indėliai“, o pinigai, suteikti euro zonos pinigų turėtojų sektoriaus ne euro zonos ne bankams (t. y. instituciniams vienetams, kurie nėra bankai) turi būti klasifikuojami kaip „paskolos“. Kiek tai susiję su įsipareigojimais, pinigai, priimti euro zonos ne bankų (t. y. ne PFI) visada turi būti klasifikuojama kaip „paskolos“. Galiausiai šis skirtumas reiškia, kad visi sandoriai, kuriuose dalyvauja euro zonos PFI ir užsienio bankai, turi būti klasifikuojami kaip „indėliai“.

Visos atpirkimo sandorio operacijos, t. y. atpirkimo sandoriai, pardavimo/atpirkimo operacijos ir vertybinių popierių skolinimas (apsikeičiant grynaisiais pinigais kaip įkaitu) euro zonos mokėjimų balanse/tarptautinių investicijų balanse traktuojami kaip užstatu garantuotos paskolos, o ne kaip tiesioginis vertybinių popierių pirkimas/pardavimas bei apskaitomi straipsnyje „kitos investicijos“ euro zonos rezidentų sektoriuje, kuris vykdo tą operaciją. Toks traktavimas, kuris taip pat atitinka bankų ir kitų finansinių korporacijų apskaitos praktiką, numato geriau atspindėti šių finansinių priemonių ekonominį pagrindimą.

Kitas turtas/kiti įsipareigojimai apima visus straipsnius, išskyrus prekybos kreditus, paskolas ir grynuosius pinigus bei indėlius.

Euro zonos sektorius „Eurosistema“ straipsnyje „kitos investicijos“ apima Eurosistemos grynąsias pozicijas nedalyvaujančių valstybių narių nacionaliniuose centriniuose bankuose (NCB), susijusias su TARGET sistemos veikimu. Šie Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) balansai/sąskaitos, kurios yra išreikštos eurais, yra panašios į judėjimus pinigų finansinių institucijų (PFI) nostro/vostro sąskaitose ir todėl pranešami ECB kaip grynosios įsipareigojimų vertės.

Visi „nuosavybės perleidimo“, „atsiskaitymo laiko“ ir „mokėjimo laiko“ principai atitinka TVF standartus.

Palyginus su standartinėmis MBT5 dalimis, skiriasi klasifikacijos pateikimas (t. y. pirmenybę teikiant grupavimui pagal sektorius). Tačiau ši klasifikacija pagal sektorius panaši į MBT5 pateiktą klasifikaciją, kuri teikia pirmenybę priemonėms. Teikiant mėnesio mokėjimų balanso duomenis, reikia atskirti trumpalaikius ir ilgalaikius srautus PFI sektoriuje. Kaip ir pateikimo MBT5 atveju, grynieji pinigai ir indėliai atskiriami nuo paskolų ir kitų investicijų.

1.7. *Oficialiosios tarptautinės atsargos (žr. taip pat MB knygos 3.11 skirsnį)*

Euro zonos oficialiąsias tarptautines atsargas sudaro Eurosistemos oficialiosios tarptautinės atsargos, t. y. ECB ir NCB oficialiosios tarptautinės atsargos.

Oficialiosios tarptautinės atsargos: i) turi būti veiksmingai kontroliuojamos atitinkamų Eurosistemos reguliuojančių pinigų institucijų ar NCB; ir ii) turi būti labai likvidžios, paklausios ir kredito atžvilgiu patikimos pretenzijos, kurias laiko Eurosistema ne euro zonos rezidentams, ir kurios išreikštos valiutomis, išskyrus eurą, auksu, atsargų pozicijomis TVF ar specialiosiomis skolinimosi teisėmis (SST).

Šis apibrėžimas aiškiai nustato, kad užsienio valiuta išreikštos pretenzijos euro zonos rezidentams bei eurais išreikštos pretenzijos euro zonos nerezidentams nelaikomos oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis nei nacionaliniu, nei euro zonos lygiu. Panašiai, centrinės valdžios ir (arba) iždo užsienio valiutos pozicijos neįeina į euro zonos oficialiųjų tarptautinių atsargų apibrėžimą pagal Europos bendrijos steigimo sutarties institucinius susitarimus.

ECB oficialiosios tarptautinės atsargos yra turtas, kuris yra sukauptas pagal ECBS Statuto 30 straipsnį ir todėl laikomas turtu, kurį tiesiogiai ir veiksmingai kontroliuoja ECB. Kol neįvyksta tolesnis nuosavybės teisės perleidimas, NCB turimos oficialiosios tarptautinės atsargos yra jų tiesiogiai ir veiksmingai kontroliuojamos bei laikomos kiekvieno atskiro NCB oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis.

Eurosistemos tarptautinių atsargų sandoriai pateikiami kaip bendra mėnesio sandorių apimtis. Papildomus duomenis apie Eurosistemos sandorius auksu, užsienio valiuta, SST lėšomis ir atsargų pozicija TVF, remiantis MBT5 standartinėmis dalimis, galima gauti kas ketvirtį. Atskira išvestinių finansinių priemonių kategorija pateikiama remiantis paskutine TVF rekomendacija šioje srityje.

Eurosistemos oficialiosios tarptautinės atsargos sudaromos visuminiu pagrindu, neatskaičius su atsargomis susijusių įsipareigojimų (išskyrus tas atsargas, kurios įeina į sub-kategoriją „išvestinės finansinės priemonės“, kurios apskaitomos grynųjų verčių pagrindu).

Vertė yra nustatoma rinkos kainomis: i) sandoriams panaudojant rinkoje vyraujančias kainas operacijos vykdymo metu; ir ii) investicijoms, panaudojant atsargų laikymo laikotarpio pabaigos vidutines rinkos kainas, vyraujančias paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Atitinkamai vyraujantys rinkos valiutų keitimo kursai operacijų vykdymo metu ir vidutinės rinkos kainos atitinkamo ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra naudojamos perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštų sandorių ir investicijų vertę į eurus.

Pajamos, gautos iš oficialiųjų tarptautinių atsargų turi būti apskaitomos jų nediferencijuojant investicinių pajamų sąskaitos straipsnyje „kitos investicijos“, kartu su palūkanų pajamomis, gautomis iš skolos vertybinių popierių, laikomų atsargose, kaupimo pagrindu ne rečiau kaip kas ketvirtį.

Požiūris, kad naudojamos atsargos galėtų būti svarbesnis rodiklis, parodantis šalies sugebėjimą vykdyti savo užsienio valiutos įsipareigojimus, negu bendrosios atsargos, kaip parodyta mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikoje, tapo labiau paplitęs ir jį patvirtinto TVF Duomenų platinimo specialusis standartas. Apskaičiuojant naudojamas atsargas, reikia duomenis apie bendrąsias atsargas papildyti informacija apie kitą turtą užsienio valiuta bei su atsargomis susijusius įsipareigojimus. Atitinkamai, mėnesio duomenys apie Eurosistemos oficialiąsias tarptautines atsargas (bendrąsias) papildomi informacija apie kitą turtą užsienio valiuta ir iš anksto nustatytuosius bei sąlyginius trumpalaikius grynuosius srautus, įtakosiančius bendrąsias oficialiąsias tarptautines atsargas, klasifikuojamus pagal likutinį terminą. Be to, reikalaujama taip pat išskaidyti pagal valiutas bendrąsias oficialiąsias tarptautines atsargas, išreikštas SST valiutomis (iš viso), ir kitomis valiutomis (iš viso) su ketvirčio atsilikimu.

Konkrečių straipsnių atžvilgiu, investicijos į piniginį auksą turėtų likti nepakitusios visuose atvirkštiniuose sandoriuose su auksu (apsikeitimo auksu sandoriuose, atpirkimo sandoriuose, paskolose ir indėliuose). Dėl atpirkimo sandorių su užsienio valiuta išreikštais vertybiniais popieriais padidėja visa pinigines lėšas besiskolinančio NCB oficialiųjų tarptautinių atsargų suma todėl, kad atpirkimo sandoriuje dalyvaujantieji vertybiniai popieriai vis tiek išlieka balanse; atvirkštinių atpirkimo sandorių atveju pinigines lėšas skolinanti reguliuojanti pinigų institucija neregistruoja jokio pasikeitimo bendroje oficialiųjų tarptautinių atsargų sumoje, jeigu sandorio šalis – nerezidentė yra kita reguliuojanti pinigų institucija arba finansinė institucija, todėl, kad pretenzija pinigines lėšas pasiskolinusiam bankui tuomet laikoma oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis.

2. **Geografinio paskirstymo įgyvendinimo metodai**

Sudarant mokėjimų balanso ir tarptautinio investicijų balanso statistiką pagal geografinį paskirstymą buvo laikomasi laipsniškumo principo. Šis principas apėmė tris atitinkamai vis griežtesnių duomenims taikomų reikalavimų įvykdymo etapus:

1 etapas: Duomenų surinkimo metodas euro zonos lygyje: susumuojami visi grynieji nacionaliniai sandoriai/pozicijos.

2 etapas: Duomenų surinkimo metodas euro zonos lygyje: atskirai susumuojami sandoriai/pozicijos su nerezidentais kredite ir debete arba grynasis turtas ir grynieji įsipareigojimai: (mokėjimų balansas)/turtas ir įsipareigojimai (tarptautinių investicijų balansas).

Reikalavimai duomenims NCB lygyje: atskirai nurodomi euro zonos ir ne euro zonos rezidentų sandoriai/pozicijos, kaip nurodyta II priede (1, 2, 4 ir 5 lentelės).

3 etapas: Duomenų surinkimo metodas euro zonos lygyje ir reikalavimai duomenims NCB lygyje: panašūs į 2 etapo reikalavimus, papildomai pagal geografinę klasifikaciją sukirstant ne euro zonos sandorius/pozicijas. 3 etapas reikalingas tik ketvirčio mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikai, kaip nurodyta II priede (7 ir 8 lentelės).

Reikalavimai duomenims NCB lygyje: atskirai parodant sandorius/pozicijas euro zonos rezidentų bei rezidentų šalių, išvardytų patvirtintame partnerių šalių/regionų sąraše, kuris pateiktas II priede (9–12 lentelės).

3. **Euro zonos suvestinių rodiklių klasifikacija pagal institucinius sektorius (žr. taip pat MB knygos 3.1.6 skirsnį)**

Euro zonos suvestinių rodiklių klasifikacija pagal sektorius apima euro zonos reguliuojančias pinigų institucijas, valdžios sektorių, PFI ir kitus sektorius.

Reguliuojančios pinigų institucijos

Euro zonos statistikos sektorių „reguliuojančios pinigų institucijos“ sudaro Eurosistema.

Valdžios sektorius

Euro zonos statistikos sektorius „Valdžios sektorius“ atitinka šio sektoriaus apibrėžimą, pateiktą NSS 93 ir ESS 95, ir jį sudaro šios dalys:

— centrinė valdžia,

— šalies/regioninė valdžia,

— vietinė valdžia,

— socialinės apsaugos fondai.

PFI, išskyrus reguliuojančias pinigų institucijas

Sektorius „PFI, išskyrus reguliuojančias pinigų institucijas“ atitinka pinigų ir bankų statistikos PFI sektorių (išskyrus reguliuojančias pinigų institucijas). Jį sudaro:

i) kredito įstaigos, kaip apibrėžta Bendrijos teisėje, t. y. subjektai, kurie verčiasi priimdami indėlius ar kitas grąžintinas lėšas iš visuomenės (įskaitant įplaukas iš banko obligacijų pardavimo visuomenei) ir teikdami paskolas savo sąskaita, ir

ii) visos kitos finansų įstaigos rezidentės, kurios verčiasi priimdamos indėlius ir (arba) artimus indėliams pakaitalus iš įmonių, išskyrus PFI, ir savo sąskaita (bent jau ekonomine prasme) teikdamos paskolas ir (arba) investuodamos į vertybinius popierius.

Kiti sektoriai

Euro zonos statistikos kategorija „kiti sektoriai“ apima įvairius institucinius vienetus, visų pirma:

i) kitas finansų įstaigas, kurios neįtrauktos į PFI apibrėžimą, tokios kaip kolektyvinio investavimo subjektai, nelaikomi pinigų rinkos fondais, nekilnojamo turto investavimo institucijos, vertybinių popierių maklerio įmonės, hipotekos kredito įstaigos, draudimo bendrovės, pensijų fondai ir finansinės pagalbinės įmonės; bei

ii) ne finansų įstaigas, tokias kaip valstybinės ir privačios nefinansines įmonės, ne pelno institucijos, aptarnaujančios namų ūkius, ir namų ūkiai.

Kiti nei PFI sektoriai

Euro zonos statistikos kategorija „Kiti nei PFI sektoriai“ apima sektorius i) „Valdžios sektorius“ ir ii) „Kiti sektoriai“.

1 LENTELĖ

Rekomendacijos dėl tiesioginių užsienio investicijų sandorių, įskaitant susijusias pajamas, ir balanso duomenų [1]

Prioritetas	Veiksmai
Trumpo laikotarpio	
Aukštas	— Visi netiesioginiai TUI santykiai [2] konceptualiai turėtų būti traktuojami pagal tarptautinių statistikos standartų išaiškinimą, pateiktą darbo grupės ataskaitos apie TUI 1 skyriuje. — Visi (netiesioginiai) TUI sandoriai/balanso duomenys turi būti geografiškai priskirti artimiausiai susijusiai ar motininei bendrovei [2], [3]. — Visos valstybės narės turėtų pradėti sudaryti TUI akcinį kapitalą ir reinvesticijas pagal TUI tyrimų rezultatus (turi būti renkama bent kartą per metus) [4], [5]. — Duomenys apie TUI akcinį kapitalą turėtų būti renkami atskirai listinguojamoms (balanso verte ir rinkos verte) ir nelistinguojamoms bendrovėms.
Žemas	— Į finansinę ataskaitą turi būti įtrauktos išmokos tiesioginių investicijų bendrovių nuostoliams padengti.
Vidutinio laikotarpio	
Aukštas	— Visos valstybės reinvesticijoms įtraukti turėtų naudoti „Šiuo metu vykdomos veiklos sąvoką“ [6]. — Kiti kapitalo komponentai turėtų būti klasifikuojami pagal darbo grupės ataskaitos apie TUI rekomendacijas.
Vidutinio laikotarpio	
Vidutinis	— Į finansinę ataskaitą turėtų būti įtrauktas dividendų nuo ypatingo kapitalo prieaugio mokėjimas (neįtraukiant reinvesticijų skaičiavimų).
Ilgo laikotarpio	
Aukštas	— Netiesioginiai TUI santykiai turi apimti (bent jau) arba i) netiesioginius nuosavybės daugiau kaip 50 % ryšius arba ii) tiesioginius ir netiesioginius nuosavybės daugiau kaip 10 % ryšius, apskaičiuotus kaip vėlesnių nuosavybės ryšių grandinėje produktą.

(1) Pagal 2003 m. pabaigos duomenis.
(2) Ši rekomendacija nenurodo poreikio apimti netiesioginius santykius, o nurodo taikytiną metodologiją. Taip pat žr. Ilgo laikotarpio veiksmus, susijusius su netiesioginių TUI santykių apėmimu praktikoje.
(3) Ši rekomendacija taikoma tik reinvesticijoms (srautams) ir TUI akciniam kapitalui. Geresniam supratimui apie tai, kokius iškraipymus gali sukelti visi kiti kriterijai, žr. Darbo grupės ataskaitos apie TUI 1 skyrių.
(4) Išimtys yra pirmasis TIB (kuris turi būti pateiktas T+9) ir investicijos į nekilnojamąjį turtą. Toliau nurodoma nepriimtina praktika, kurios turi būti atsisakyta: i) vertinimo kriterijaus pasirinkimo palikimas atskaitingam agentui (rinkos vertė ar balanso vertė) ir ii) nuolatinio inventorizavimo metodo/MB srautų sankaupos taikymas duomenims apie kapitalą sudaryti.
(5) Pereinamuoju laikotarpiu, dėl kurio turi būti susitarta dvišaliu būdu, bus priimti, per sutartus terminus, naujųjų reikalavimų geriausi įvertiniai duomenys.
(6) Atskirdamos įprastinius pelną ir nuostolius nuo ypatingų, valstybės narės gali vertinti mažesnį bendrovių skaičių (didžiausias ir (ar) holdingo bendroves).

IV PRIEDAS

Duomenų perdavimas Europos centriniam bankui

Europos centrinio banko (ECB) reikalaujamai statistinei informacijai elektroniniu būdu perduoti, nacionaliniai centriniai bankai (NCB) naudojasi Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) teikiama paslauga, kuri vykdoma telekomunikacijų tinklu „ESCB-Net“. Pasikeisti duomenimis ECBS viduje naudojamas tas pats schematiškas duomenų modelis. Statistinių pranešimų formatas, sukurtas šiam elektroniniam apsikeitimui statistine informacija yra „GESMES/TS“ formatas. Šis reikalavimas netrukdo naudoti kitas statistinės informacijos perdavimo ECB priemones kaip sutartą atsarginį sprendimą.

Siekdami užtikrinti, kad duomenų perdavimas vyktų patenkinamai, NCB turi laikytis žemiau išvardytų rekomendacijų.

— Pilnumas: NCB turi pateikti visus reikalaujamų eilučių kodus. Ne visų eilučių kodų ar neįtrauktų į sąrašus eilučių kodų pateikimas laikomas nepilna atskaitomybe. Jeigu trūksta pastabos, įrašomas praleidimas, panaudojant atitinkamą pastabos ženklą. Be to, tais atvejais, kai daromi pakeitimai tik eilučių kodų poaibėje, tos pačios vertės nustatymo taisyklės turėtų būti taikomos visam mokėjimų balansui.

— Ženklų susitarimas: NCB, perduodami duomenis ECB ir Europos Komisijai (Eurostat), visų duomenų, kuriuos reikia pranešti, atžvilgiu laikosi vieningo ženklų susitarimo. Pagal šį ženklų susitarimą einamosios ir kapitalo sąskaitos kredito ir debeto pozicijos turi būti parodomos su pliuso ženklu, o grynieji likučiai turi būti paskaičiuojami ir pateikiami iš kredito pozicijos atėmus debeto poziciją. Finansinėje sąskaitoje grynojo turto sumažėjimas (arba grynųjų įsipareigojimų padidėjimas) turi būti parodytas su pliuso ženklu, o grynojo turto padidėjimas (arba grynųjų įsipareigojimų sumažėjimas) turi būti parodomas su minuso ženklu. Grynieji likučiai turi būti apskaičiuojami ir parodomi kaip grynųjų turto pokyčių ir grynųjų įsipareigojimų pokyčių suma.

  Perduodant tarptautinių investicijų balanso duomenis, grynosios pozicijos turėtų būti apskaičiuojamos ir parodomos kaip turto pozicijos ir įsipareigojimų pozicijos skirtumas.

— Duomenų apskaitos taisyklių nustatymas: NCB turi įgyvendinti vertės nustatymo taisykles, kurios buvo išplatintos ir kurias galima gauti pagal pareikalavimą, prieš siunčiant duomenis į ECB.

Atliekant pataisymus, NCB gali siųsti atnaujintą duomenų komplektą į ECB. Bet kokie pataisymai turėtų būti perduodami taip:

— Mėnesio mokėjimų balanso duomenų pataisymai atliekami pateikiant: i) kito mėnesio duomenis; ii) atitinkamus ketvirčio duomenis; ir iii) atitinkamus pataisytus ketvirčio duomenis.

— Ketvirčio mokėjimų balanso duomenų pataisymai atliekami pateikiant kito ketvirčio duomenis.

— Ketvirčio tarptautinių investicijų balanso duomenų pataisymai atliekami pateikiant kito ketvirčio duomenis.

— Metų tarptautinių investicijų balanso duomenų pataisymai atliekami pateikiant kitų metų duomenis.

Visi mėnesio ir ketvirčio mokėjimų balanso duomenų pataisymai, susiję su visų metų duomenimis, atliekami NCB kovo pabaigoje ir rugsėjo pabaigoje pateikiant juos ECB kartu su metų tarptautinių investicijų balanso duomenimis. Ketvirčio tarptautinių investicijų balanso duomenų pataisymai, susiję su visų metų duomenimis, atliekami NCB rugsėjo pabaigoje pateikiant ECB metų tarptautinių investicijų balanso duomenis. Tarptautinio atsargų šablono duomenų pataisymai gali būti atliekami nuolat, esant poreikiui. Tačiau turi būti užtikrintas laikotarpio pabaigos pozicijų ir atitinkamų indėlių į euro zonos (ketvirčio ir metų) tarptautinių investicijų balansą straipsnių atitikimas.

V PRIEDAS

Statistinių duomenų rinkimo kontrolės metodai

Europos centrinis bankas (ECB) kontroliuoja duomenų rinkimo metodus, kurie naudojami teikiant mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistiką, taip pat sąvokas ir apibrėžimus, kuriuos paprastai vartoja dalyvaujančios valstybės narės. Kontrolė bus vykdoma atnaujinant ECB leidinį „Statistiniai Europos Sąjungos mokėjimų balanso/tarptautinių investicijų balanso metodai“ (toliau – MB knyga). Greta kontrolės tikslo, MB knyga siekiama informuoti euro zonos mokėjimų balanso sudarytojus apie pasikeitimus, įvykusius euro zonos valstybėse narėse.

MB knygoje visoms valstybėms narėms pateikiama informacija apie mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikos duomenų struktūrą. Pateikiami išsamūs duomenų rinkimo metodų ir naudojamų sąvokų bei apibrėžimų aprašymai, taip pat pateikiama informacija dėl valstybių narių nukrypimų nuo priimtų mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistinių duomenų apibrėžimų.

MB knyga atnaujinama kasmet glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.

VI PRIEDAS

Duomenų apie investicijų portfelį rinkimas

Kadangi iš esmės sunku sudaryti investicijų portfelio statistiką, buvo nuspręsta, kad būtina apibrėžti bendrą požiūrį į šios informacijos rinkimą visoje euro zonoje.

Kaip paaiškinta III priedo 1.4 skirsnyje, buvo atlikta nacionalinė galimybių studija dėl galimybės rinkti duomenis pagal atskirus vertybinius popierius euro zonos mastu. Ši studija buvo užbaigta tokiu susitarimu: iki 2008 m. kovo pabaigos euro zonos valstybės narės pagal atskirus vertybinius popierius renka duomenis bent jau apie ketvirčio investicijų portfelio turto ir įsipareigojimų likučius. Iki to laiko kai kurios valstybės narės galės pateikti tik geriausius įvertinius duomenis pagal tam tikrus investicijų portfelio klasifikacijos kriterijus, konkrečiai pagal emitento sektorių arba valiutą/emisijos valstybę.

Veikiančios Centralizuotos vertybinių popierių duomenų bazės (CVPDB) buvimas laikomas svarbia sąlyga, kad naujosios rinkimo sistemos pradėtų veikti. Todėl jeigu CVPDB projekto pirmosios stadijos „Baigiamasis projekto dokumentas“ nebus pateiktas Valdančiajai tarybai per Europos centrinių bankų sistemos Statistikos komitetą iki 2005 m. kovo pabaigos, šis terminas bus pratęstas tiek, kiek vėluos šis pateikimas.

Siekiama, kad apimtis būtų apibrėžta taip: vertybinių popierių likučiai, apie kuriuos nacionaliniam sudarytojui pranešama agreguotai, t. y. nenaudojant standartinių (ISIN ar pan.) kodų, neturi viršyti 15 % nuo bendrų investicijų portfelio turto ir įsipareigojimų likučių. Ši ribinė vertė turėtų būti naudojama kaip orientyras vertinant valstybių narių sistemų apimtį. CVPDB turėtų pakankamai apimti investicijų portfelio vertybinius popierius pasauliniu mastu, kad įgalintų sudaryti duomenų pagal atskirus vertybinius popierius statistiką.

Investicijų portfelio turto ir įsipareigojimų likučiai tarptautinių investicijų balanse yra sudaromi remiantis vien duomenimis apie likučius.

Nuo 2008 m. kovo (pradedant nuo duomenų apie 2008 m. sausio mėn. sandorius ir 2007 m. pabaigos pozicijas) euro zonos investicijų portfelio rinkimo sistemos atitinka vieną iš modelių, pateiktų toliau lentelėje:

Įteisinti duomenų apie investicijų portfelį rinkimo modeliai

— Mėnesio likučiai [s-b-s] + mėnesio srautai [s-b-s]
— Ketvirčio likučiai [s-b-s] + mėnesio srautai [s-b-s]
— Mėnesio likučiai [s-b-s] + išvesti mėnesio srautai [s-b-s]
— Ketvirčio likučiai [s-b-s] + mėnesio srautai [agreguota]

Pastabos: „s-b-s“ = duomenų pagal atskirus vertybinius popierius rinkimas
„išvesti srautai“ = likučių skirtumas (pakoreguotas pagal valiutos keitimo santykio, kainų ir kitų įvardytų apimties pasikeitimų kitimą)